

Article Type:

Research Paper

Original Title of Article:

Metaphorical perceptions of prospective EFL teachers related to Turkish education system

Turkish Title of Article:

İngilizce öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin metaforik algıları

Author(s):

Zehra KESER ÖZMANTAR, Fadime YALÇIN ARSLAN

For Cite in:

Keser Özmantar, Z. & Yalçın Arslan F. (2019). Metaphorical perceptions of prospective EFL teachers related to Turkish education system. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 9(1), 255-304, <http://dx.doi.org/10.14527/pegegog.2019.009>

Makale Türü:

Özgün Makale

Orijinal Makale Başlığı:

Metaphorical perceptions of prospective EFL teachers related to Turkish education system

Makalenin Türkçe Başlığı:

İngilizce öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin metaforik algıları

Yazar(lar):

Zehra KESER ÖZMANTAR, Fadime YALÇIN ARSLAN

Kaynak Gösterimi İçin:

Keser Özmantar, Z. & Yalçın Arslan F. (2019). Metaphorical perceptions of prospective EFL teachers related to Turkish education system. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 9(1), 255-304, <http://dx.doi.org/10.14527/pegegog.2019.009>

Metaphorical perceptions of prospective EFL teachers related to Turkish education system

Zehra KESER ÖZMANTAR ^{*a}, Fadime YALÇIN ARSLAN ^{**a}

^a Gaziantep University, Education Faculty, Gaziantep/Turkey

Article Info

DOI: 10.14527/pegegog.2019.009

Article History:

Received 21 September 2017
Revised 13 January 2018
Accepted 09 May 2018
Online 24 October 2018

Keywords:

Education system,
Pedagogic program,
Preservice teacher,
Metaphor.

Article Type:

Research paper

Abstract

This study aims to determine prospective teachers' perceptions on the basic concepts of the education system in terms of its inputs, processes and outputs through metaphors. Phenomenological analysis was used. The participants were senior students from Gaziantep University, English Language Teaching (ELT) department and pedagogic formation program students from the English Language and Literature (ELL) department. The data were collected by asking about metaphorical perceptions related to the concepts of student, parent, school, school principal, curriculum, teaching materials, principles and methods of teaching, assessment and evaluation, ethics, class management, success and graduate students. Content analysis was employed for analysis. Teacher candidates produced 528 valid metaphors related to 13 concepts of education system. Out of these, 269 metaphors were positive, 109 were negative and 150 were related to basic features of education system. While 34 prospective teachers from ELL department produced 338 metaphors, 18 prospective teachers from ELT department produced 190 metaphors. The perceptions of teacher candidates in both groups were similar in terms of teacher, student, parent, school principal, teaching materials, ethics, and success. While ELL department students identified the concepts of school and graduate more positively, ELT department students described curriculum and classroom management more positively.

İngilizce öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin metaforik algıları

Makale Bilgisi

DOI: 10.14527/pegegog.2019.009

Makale Geçmişi:

Geliş 21 Eylül 2017
Düzeltilme 13 Ocak 2018
Kabul 09 Mayıs 2018
Çevrimiçi 24 Ekim 2018

Anahtar Kelimeler:

Eğitim sistemi,
Pedagojik formasyon,
Öğretmen adayı,
Metafor.

Makale Türü:

Özgün makale

Öz

Araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının eğitim sisteminin girdi, süreç ve çıktı boyutundaki temel kavramlarına ilişkin algılarının metafor yoluyla belirlenmesidir. Araştırmada olgubilim deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunu, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngiliz Dili Eğitimi bölümü ile pedagojik formasyon sertifika programına kayıtlı Fen-Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcılardan eğitim sisteminin girdi, süreç ve çıktı boyutundaki öğretmen, öğrenci, veli, okul, okul müdürü, öğretim programı, öğretim materyali, öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme-değerlendirme, etik, sınıf yönetimi, başarı ve mezun kavramlarına ilişkin tanımlamalar yapmaları istenmiştir. Veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Öğretmen adayları eğitim sisteminin 13 ögesine ilişkin toplam 528 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlardan 269 tanesi olumlu, 109 tanesi olumsuz, 150 tanesi ise sistemin öğelerinin temel özellikleri ile ilgilidir. 34 fen-edebiyat fakültesi öğrencisi 338 farklı metafor üretirken; 18 eğitim fakültesi öğrencisi 190 metafor üretmiştir. Son sınıf öğrencisi öğretmen adaylarının öğretmen, öğrenci, veli, okul, okul müdürü, öğretim materyali, öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme-değerlendirme etik ve başarı algıları her iki grup için benzerlik gösterirken PFSP öğrencilerin mezun kavramına ilişkin algıları daha olumlu, eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretim programı konusunda görüşleri olumsuz, sınıf yönetimine ilişkin görüşleri daha olumludur.

* Author: zehrakeser@hotmail.com

** Author: fyalcin80@gmail.com

Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0002-6753-2621>

Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0003-0644-5636>

Introduction

Education is very important in the advancement of societies. The quality of education is directly related to teacher training (Aysu, 2007). In Turkey, the adventure of teacher training started with the opening of Darülmüallim on March 16, 1848 and has undergone many changes over the years. In Article 43 of the Basic Law of National Education numbered 1739, which was enacted in 1973 and still in force, the teaching profession is defined as a profession that takes on the government's education, teaching and related administrative duties.

The prestige of the teaching profession in Turkey was preserved until the 1970s, but then it has begun to decrease gradually with rapid social, political changes and industrialization. With the emergence of new occupational groups and the declining income levels of civil servants in the 1980s, the teaching profession has gradually lost its reputation and started to become less important in society (Aycan, 2015). It may be considered that the reserve officer teacher programs, emergence of substitute teacher status, pedagogical formation programs, distance education and intensive programs for teacher training in order to compensate teacher shortage (Akyüz, 2001) have also played a role in this value declining. In 1982, when the faculties of education undertook the task of teacher training, the aim was to increase the quality and quantity of teachers. During the time when the shortage of teachers was not compensated, a number of certificate programs were held in order for those who were not education faculty graduates to become teachers (Eraslan & Çakıcı, 2011). Teaching certificate programs have been restructured several times with the subsequent decisions numbered 97, 39 and 2761 (YÖK, 1998). In 1998, the Council of Higher Education (HoEC) ended its pedagogical formation programs, indicating that they were away from practice and insufficient in terms of time and scope, and alternatively provided the opportunity to become a teacher following a non-thesis master's program with 3.5 + 1.5 or 4 + 1.5 years formulas (Polat, 2013). Subsequently, in 2010, non-thesis master's program was abandoned and pedagogical formation programs started to be offered in the light of certain criteria in which students' grades were also included. In 2012, formation programs were once again abandoned, but then new decisions were taken to offer them again. According to the "Procedures and Principles Regarding the Pedagogical Formation Education Certificate Program" published on February 20th, 2014, quotas and requirements for admission (GPA, university entrance score, etc.) are determined by university senates, and prospective teachers register these programs.

All the characteristics of the teacher training system should be questioned in a continuous evaluation process and it needs to be constantly improved in order to train teachers in the quantity and quality that today and tomorrow require (Atanur Başkan, Aydın & Madden, 2006). For this reason, teachers and prospective teachers who have benefited from different sources and completed their training have been the topics of many studies. While some of these studies were conducted only with the students from faculty of arts and sciences (Demircioğlu & Özdemir, 2014; Eraslan & Çakıcı, 2011; İlğan, Sevinç & Arı, 2013; Kartal, 2009; Yüksel, 2004), some other studies were conducted in comparison with the students from faculties of education (Elkatmış, Demirbaş & Ertuğrul, 2013; Kart, 2016; Polat, 2013; Sayın, 2005; Şimşek, 2005; Terzi & Tezci, 2007).

In studies conducted making use of metaphors, emotions and thoughts can be expressed more strongly and elements which are difficult to express can be conveyed vividly. Lakoff and Johnson (1980) stated that metaphors are shaped by people's perceptions and ways of thinking and that they also structure perception and understanding. For this reason, it is believed that metaphors are powerful vehicles in understanding the issues related to education and developing awareness in this regard. According to Tompkins and Lawley (2002), metaphors enable individuals to express themselves in subtle ways without limiting themselves, by directing them to think creatively. Metaphors are important in this sense in understanding and perceiving many elements of education. Through metaphors, the role and function of both teachers and students as well as many elements of the learning-teaching environment can be made more effective and productive. In this regard, metaphors have been the topic of many studies in the field of education. Some of these studies were about the interaction between students

and institutions (Hoffman & Kretovcics, 2004), some were about perceptions of teachers about teaching (Oxford et al. 1998) and some studies dealt with perceptions of students about learning (Bozlk, 2002).

Significance of the Study

Studies on education systems mainly examine the efficiency of the dimensions of the system and their relation to each other. Katz and Kahn (1977) indicate that the open system consists of items such as input, processing, output, feedback and the environment. Education system is a social and open system. In this regard, teachers, students, parents, school, school principal, curriculum and materials used constitute the inputs of the school system. The quality of outputs, which are success, graduation and job satisfaction, depends on the basic practices of the teaching profession such as teaching principles and methods used in the process, assessment and evaluation systems, ethical practices and classroom management. To reveal how prospective teachers studying at faculties of education and students registered at pedagogical formation certification programs (PFCP) define the basic concepts related to inputs, processes and outputs of the educational system, by means of metaphors which are interacting with each other intensely, might help to have ideas about the quality of the training that these candidates have gone through. In addition, it can be considered that the perceptions of prospective teachers, who are practitioners of the system in the near future, about inputs, processes and outputs of the education system are invaluable in predicting teaching approaches that they will exhibit while performing their teaching profession in the future. Comparing the perceptions of the prospective teachers from PFCP and the faculty of education about the educational system will make it easier to see differences and overlaps. In this respect, the study is of great importance as it sheds light on the evaluation of teacher training policies.

In the studies that investigated perceptions of prospective teachers on Turkish education system, the system has been dealt with either as a whole (Kasapoğlu, 2016; Örucü, 2014) or based on the constituents of the system including the concepts of teacher (Çocuk, Yokuş & Tanrıseven, 2015; Ekiz & Koçyiğit, 2013; Ma & Gao, 2017; Pektaş & Kıldan, 2009; Polat, 2013; Saban, 2004; Saban, Koçbeker & Saban, 2006; Yalçın Arslan & Cinkara, 2016), student (Bozkl, 2002; Saban, 2009; Sezgin, et al. 2014; Hoffman & Kretovcics, 2004), school (Aydoğdu, 2008; Cerit, 2006; Inbar, 1996; Mahlios & Maxon, 1998; Saban, 2008; Örucü, 2014; Özdemir, 2012), school principal (Günbayı, 2011; Konan & Yılmaz, 2016; Yalçın, 2011), curriculum (Gültekin, 2013; Örtten & Erginer, 2016; Özdemir, 2012), materials (Eren & Tekinaslan, 2013), classroom management (Akar & Yıldırım, 2009), assessment and evaluation (Acar Güvendir & Özer Özkan, 2016; Harris, Harnett & Brown, 2009; Karaşahinoğlu, 2015; Tatar & Murat, 2011; Tekinarslan, 2013; Taşdemir & Taşdemir, 2016), ethics (Altınkurt & Yılmaz, 2011; Dinç, 2016; Gençoğlu, 2015; Mısırlı, 2016) were handled one by one. However, another important point of this study is to discuss all the concepts of the system in terms input, process and output dimensions together and aim to reveal more clearly how prospective teachers perceive the system and its constituents. Thus, it is aimed to determine which concepts of the education system lead prospective teachers to have negative perceptions, if any, and, to be a guide for the elimination of the deficiencies in the schools or at the higher education institutions. Lastly, the use of qualitative methods to collect data through metaphors has facilitated to gain a better insight into the perceptions of the prospective teachers about the Turkish education system by helping them to better express emotions and thoughts and to concretize abstract concepts.

Purpose of the Study

The aim of this study is to determine and compare, through metaphors, the perceptions of the senior students registered at PFCP from the department of English Language and Literature, Faculty of Arts and Sciences and the perceptions of the senior students from the department of English Language

Teaching, Faculty of Education about the inputs, processes and outputs of the education system. Research questions to be answered within the scope of the research are as follows:

1. What are the metaphors that the prospective teachers use to describe the basic concepts of the education system in terms of its inputs?
2. What are the metaphors that the prospective teachers use to describe the basic concepts of the education system in terms of its processes?
3. What are the metaphors that the prospective teachers use to describe the basic concepts of the education system in terms of its outputs?

Method

Research Design

Phenomenology, as a pattern of qualitative research methods, was used in this study. Phenomenology focuses on facts that we are aware but cannot have an in-depth and detailed understanding. Phenomenology is an appropriate research area for studies aiming to investigate the facts that individuals are not totally unfamiliar and at the same time they do not fully understand (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Study Group

The study group was determined by means of purposive sampling, which is a type of non-probability sampling techniques. Purposive sampling is a type of sampling in which the subjects are chosen based on specific characteristics that the researcher believes are appropriate for the purpose of the research (Gürbüz & Şahin, 2014). The study group of this research consists of 34 students from the department of English Language and Literature, Faculty of Arts and Sciences who are registered at PFCP in Gaziantep University and 18 senior students from the same university studying at the department of English Language Teaching, Faculty of Education in the spring semester of 2015-2016 academic year. The reason for the study to be carried out with these two groups is that the teaching areas of the prospective teachers in both groups share the same areas of teaching and same principles of appointment and lecturing (Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları, 2014, p.17). Teachers who are either graduates of education faculty or PFCP and who have been appointed can work in elementary school, junior high school or high school without any difference. However, when the graduates of other teaching departments in education faculties are compared to PFCP graduates of the same departments, it can be seen that they are appointed to different types of schools. For example, while students who graduate from Turkish language and literature department, faculty of arts and sciences and receive training in pedagogic formation are able to teach Turkish language and literature in high school; students who graduate from Turkish language teaching, faculty of education can work in secondary schools. This also applies to the department of teaching elementary mathematics, faculty of education, and the departments of mathematics in the faculty of arts and sciences (Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları, 2014, pp.33-34).

Data Collection Tool and Process

In this research, the prospective teachers were asked to explain the following concepts of teachers, students, parents, school, school principal, curriculum, instructional materials, principles and methods of teaching, assessment and evaluation, ethics, classroom management, graduate and success by using metaphors in order to elicit their perceptions related to the education system. The participants were asked to complete the sentence frame – e.g. for the concept of teacher- “A teacher is like.....

because.....” for each concept to report their views. In this way, the prospective teachers generated 13 metaphors for 13 concepts and explained the relationship providing “the ground”. Saban (2009) argues that metaphors are regarded as a means of collecting data, and that the word "like" is often used to clarify the connection between "the topic of metaphors" and "the source of metaphors"; the word "because" is used by the participants to provide a "ground" (or a "rational basis", justification) for metaphors.

Data Analysis

The obtained data were analyzed through content analysis. In the process of data analysis, all the metaphors that the prospective teachers generated and the explanations provided for them were noted. Papers without a metaphor or an explanation were left out of the analysis. The responses were divided into three categories of positive, negative and basic characteristics in accordance with their content. While the descriptions particularly in the positive and basic feature categories are very close to each other, the descriptions after the identification reveal the differences. For example, the fact that parents bring up children who are culturally similar to those of theirs is due to parents; staying long time at school is due to school and the fact that school principals have a certain occupational status is a natural consequence of being a school principal. Parents may bring up either “good” or “bad” children like themselves; spending a long time at school can be fun, educational or boring; the fact that school principals have a certain occupational status may indicate either s/he is experienced or is closed to innovations. Therefore, metaphors that are not supported by specific logical reasons like this or that do not emphasize the positive / negative aspects of the concept have been dealt with in the basic features category. However, the metaphors in the categories of positive and negative features facilitate to reach much more precise judgments. For instance, while the metaphors that describe parents as being supportive and guiding, school as places having a family atmosphere and school principals through their characteristics of maintaining order and problem solving are included in the category of positive attributes; the metaphors through which schools are compared to prison and school principals to guardians are directly included in the category of negative attributes. During this categorization, the metaphors and their explanations were analyzed together as some metaphors were found to be positive when their rational explanations were considered although they first evoked negative meanings. The opposite also occasionally happened. The descriptions in which the same metaphor has different meanings have been tried to be explained by making direct quotations. The metaphors were first tabulated by frequency then listed in alphabetical order.

To ensure validity and reliability, the analysis process of collected data was explained and all of the metaphors included in all the categories were presented in findings section. An expert in English language teaching was consulted to confirm whether the metaphors represent the related category in order to ensure credibility of the study. Expert review should be selected from those who have expertise or at least knowledge about the research topic and methodology (Merriam, 2013; Yıldırım & Şimşek, 2006). The evaluations made by an expert and a researcher having these qualities in the field were compared by discussing on the disagreements about the categorizations of the metaphors. The metaphors that were not agreed upon by the researcher and the expert were left out of the analysis. After the expert opinion, the categories were finalized. An attempt was made to report the raw data as faithfully as possible to the nature of the data without any comment, and direct quotations were also provided. In the quotation from the participants, “F” refers to the pedagogic formation students and “E” to the students of education faculty. For example, F10 refers to the 10th student enrolled into pedagogic formation program while E6 indicates the 6th student from the education faculty.

As the numbers of participants were not equal, the percentages of the data were also calculated. Thirty-four PFCP and 18 education faculty students did not respond to all 13 questions directed to them. There were also metaphors and explanations that were not agreed upon and therefore left out of category as a result of considerations about validity and reliability. So, since all these questions were

included in the frequency and percentage calculations, the frequencies did not reach 34 or 18, and the sum of the percentages did not reach 100.00% in some occasions.

Results

In this section, the data obtained from the research are evaluated within the scope of four sub-problems. The metaphors for each concept are listed separately for PFCP and education faculty groups, sorted by frequency and percentages. The metaphors are divided into categories of positive, negative and basic characteristics according to their meanings.

Findings Related to the First Sub-Problem

The first research question of the study is “What are the metaphors that the prospective teachers use to describe the basic concepts of the education system in terms of its inputs?” In order to elicit answers to this sub-problem, the prospective teachers were asked to identify the concepts of teachers, students, parents, schools, school principal, curriculum and teaching materials in terms of inputs of the education system by means of metaphors. Table 1 shows the data obtained regarding the concept of teacher.

Table 1.
Metaphors Regarding Teacher Concept.

Pedagogical Formation Program		Faculty of Education		Total
Category	Code	Category	Code	
Positive	Light (6), Parents (5), Water (2), Tree (1), Moon (1), Gardener (1), Scientist (1), Bodyguard (1), Sun (1), Life (1), Life line (1), Cow (1), Door (1), Hourglass (1), Architect (1), Candle (1), Chief conductor (1), Compass (1), Guide (1), Traffic lights (1), Life coach (1), Star (1),	Positive	Candle(4), Light(3), Tree(1), Sun-water-soil(1), Economist (1), Leader(1), Fruit branch(1), Architect(1), Performer(1), Artist(1), Poem (1), Great Plane-tree(1)	f: 32 %:94.00
Negative	Traffic Police (1)	Negative	-	f: 17 %:94.50
Basic Features	Chief Conductor (1)	Basic Features	Scriptwriter	f: 0 %: .00
				f: 1 %:5.50

According to Table 1, the vast majority of prospective teachers (94.00% and 94.50%) used positive metaphors about the concept of teachers. In both groups, metaphors related to a light source (light, candle, sun, moon, star) were often used to describe teachers. In almost all of these metaphors, the logical reason was given as "teachers enlighten". For example: "Teachers are like the moon because they enlighten our dark, ignorant aspects." (F19)

Among the positive metaphors are those that highlight leading and guiding aspects (guide, light, chief conductor, mother, compass, leader) of teachers. The positive metaphors that refer to cultivation, growth and structuring are gardener, hourglass, tree, water and architect. The most outstanding metaphor in that sense is as F10 stated: “Teachers are like a gardener; because they know how to raise children and do their task accordingly.” The metaphors related to teaching and training features of teachers are the metaphors of parents, life-coach, scientist, man of sacrifice and plane tree. A sample expression is “Teachers are like a plane tree; because they raise those under their arms through education.” (E3)

The only negative metaphor for the concept of teacher is traffic policeman. F30 stated: "Teachers are like a traffic policeman; because they always try to punish." One of the main features of teaching profession was emphasized by one prospective teacher from each group. Chief conductor and screenwriter metaphors were used in the following way: "Teachers are like a chief conductor because they control the classroom." (F29) "Teachers are like a scriptwriter because they assign their students roles." (E12)

In some occasions, the same metaphor may have different meanings. For example, the chief conductor metaphor for the teacher concept was used in a positive sense in the expression "Teachers are like a chief conductor because they lead"; however, another prospective teacher used the same metaphor to emphasize a basic characteristic of the teaching profession as seen above.

The metaphors related to students, which is another concept as the inputs of the education system, are shown in Table 2.

Table 2.
Metaphors Regarding Student Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Plant(1), Flower(1), Root(1), Oven(1)	f:4 %:12.00	Positive	Merchant (1)	f:1 %: 5.50
Negative	Chameleon (1), Chips package (1), Sufferer(1), Test subject (1), Shark(1), Prisoner (1), Space (1)	f:7 %:20.00	Negative	Soldier(1), Prisoner(1)	f:2 %:11.00
Basic Feature	Tree (2), Blank plaque (2), Sapling (2), Play Dough (2), Seed (2), Cicada (1), Sunflower seed (1), Information bank(1), Blank book(1), Child (1), Hard Drive(1), Sculpture(1), Raw material (1), Ram(1), Water (1), Firewood(1), Baby bird(1), Passenger(1)	f:23 %:68.00	Basic Feature	Flower(3), Tree(1), Mud(1), Sapling (1), Figurant(1), Camera(1), Raw material(1), Patient(1),Ant (1), Clay(1), Candle(1), Play dough(1), Seed (1)	f:15 %:83.50

According to Table 2, the prospective teachers are primarily focused on the basic features of students. For both study groups, the highest frequencies (23 and 15) and percentages (68.00% and 83.00%) appear in the basic features category. Living-creature metaphors with growth and development characteristics such as trees, flowers, saplings, seeds, and baby birds were used to emphasize the basic characteristics of students. "Students are like a baby bird because they need care." (F34) "Students are like a flower or a sapling because they grow by watering." (E6, E10) Similar metaphors such as plants, flowers, and roots were also used to describe the positive aspects of students. "Students are like a flower because they grow like a flower, they get better as they grow." (F10)

Participants used the metaphors of blank plaque, play dough, clay, mud, firewood, and raw materials when referring to the basic characteristics of students focusing on the capability of being shaped. To give a few examples: "Students are like a blank plaque because they are filled in by the teacher." (F11) A prospective teacher from the education faculty (E3) used the metaphor "a merchant" for students, which at first sight evoked a negative meaning but later turned out to be a positive analogy when the reason was considered, which is as follows "Students are like a merchant because they collect the best and the newest."

The prospective teachers registered at PFCP (20.00%) used more negative metaphors than the prospective teachers (6.00%) in the education faculty. These metaphors mainly refer to the difficult aspects of being a student (soldier, prisoner, subject, sufferer), while others refer to the negative

personality traits (chips package, dogfish, space). For example: "Students are like a test subject because educational philosophies are tested on them." (F7) "Students are like a prisoner because they have to obey." (E5) "Students are like a chips package because they contain less than they seem to." (F12)

The metaphors related to parents, another concept in the input dimension of the education system, are shown in Table 3.

Table 3.
Metaphors Regarding Parents Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Light (2), Lion (1), Cigarette smoked while drinking tea(1), Mountain(1), Nature(1), Home (1), Security staff (1), Building foundation(1), Door(1), Rock(1), Bridge(1), Ladder(1), Forest(1), Money(1), Guide(1), Patience stone(1), Chess player(1), Water source(1), Water-sun (1), Leg to stand by (1), Close friend(1)	f:22 %:65.00	Positive	Wall (2), Lifeguard(1), Precious jewelry(1), Iron (1), Light(1), Heart(1), Instruction book(1), Leader(1), Angel(1), Gift(1), Compass(1), Dessert(1), Charity(1), Nest(1)	f:15 %:83.50
Negative	Ideal person (1), Authority(1), Racing track (1)	f:3 %:9.00	Negative	-	f:0 %: .00
Basic Feature	Mirror (2), Gardener(2), Key to a treasure(1), Sculptor(1), First touch(1), Food being cooked(1), Radar (1)	f:9 %:26.00	Basic Feature	Farmer(1), Leader of a duck group (1)	f: 2 %:11.00

Table 3 shows that the vast majority of the metaphors used for describing the concept of parents were positive (65.00% for PFCP students, 85.00% for education faculty students); education faculty students did not use any negative codes; PFCP students used 3 negative codes and the remaining codes were about the basic features of the parents. Considering the explanations the participants provided for their metaphors about parents, it was observed that they gave the parents supporting (door, leg to stand by, mountain, wall, lifeguard), developing (chess player, key to the treasure, ladder, lion), guiding (guide, light, leader, instruction book, compass), the valued (water-sun, cigarette smoked while drinking tea, building foundation, heart, jewelry), protective (forest, security staff, home, nature, anger), the needed/supplier (money, home, gift, charity), source of happiness (dessert, close friend) roles. To give a few examples; "Parents are like a ladder, because they provide steps for children to rise." (F23) "Parents are like a cigarette smoked with tea because you want it to be endless." (F24) "Parents are like dessert because it makes you happy whether you eat it or not as long as you know it is there." (E9)

Among the metaphors used to describe parents were "mirror" and "leader of a duck group" which were about basic features of parents such as educating, and "gardener", "farmer" and "sculptor" metaphors which emphasize parents' role of raising children. A few related examples are: "Parents are like a leader of a duck group because their children do whatever they do." (E5) A participant (F34) from PFCP group explained the fact that parents are aware of everything about their children with the metaphor: "Parents are like radar because they learn immediately whatever happens to their children."

PFCP students referred to negative aspects of parents by describing them as people who do not take on responsibilities (ideal person), are oppressive for no reason (authority) and cannot intervene with their children too much (racetrack). In this regard, a participant with the code F30 stated that "Parents are like a racetrack because they cannot overcome their children's barriers."

The metaphors related to school concept, which is an important aspect of the education system, are shown in Table 4.

Table 4.
Metaphors Regarding School Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Nest (2), Shade of a tree(1), Family home(1), Ticket office(1), Home(1), Door to the future (1), Life(1), Second home(1), Root(1), Foreword(1), Field(1), Country (1), Motherland(1), Rain drop(1), Living space(1)	f:15 %:44.00	Positive	Nest (2), Shopping Centre(1), Science home (1), Factory (1), Hardware (1), Backstage (1)	f:7 %:39.00
Negative	Military zone(1)	f:1 %:3.00	Negative	Military zone(1), Prison(1), Torture room(1)	f:3 %:17.00
Basic Feature	Home (2), Family atmosphere(1), A separate world(1), Garden (1), Physical Education Lesson(1), A unique place(1), A second world(1), Running track(1), Root (1), A river of frogs(1), Field(1), Therapy Centre(1), Theatre hall(1), A long way(1), Country (1), Nest (1)	f:18 %:55.00	Basic Feature	Home(2), Life (2), Hospital(1), A second life(1), Taksim(1), Theatre(1)	f: 8 %:44.00

When the concepts used to identify the school concept in Table 4 are examined, it can be seen that PFCP students and education faculty students mostly used metaphors related to basic features, and that negative codes are not many in both groups of participants. Among the metaphors with positive meanings were those (nest, house, life, tree shadow, family home, field) that describe school as a living environment in both groups of participants and they gave different meanings to the home, life and field metaphors. While the metaphor “home” in the following statement described a basic feature of schools: “School is like home because you live there with other students.” (F13) The same metaphor in “School is like home because you have a warm family environment” described schools in a positive way. Supermarket, ticket office, science home, factory, hardware, root, backstage, foreword, field and nest metaphors expressed schools’ role of preparing for life. An example for this: “Schools are like hardware because they provide concrete mechanisms for abstract operations.” (E18) “Schools are like a ticket office because there is no way to continue without getting a ticket.” (F28)

Schools are defined through a separate world, garden, a unique place, Taksim, theatre and country metaphors, which indicate their basic features such as hosting differences. The concept of garden, which is a positive definition, has turned into a description related to basic features of schools with its explanation. It was stated that “Schools are like a garden because there are numerous flowers as well as thorns.” (F10) It was highlighted through such metaphors as home, a second world, a second life and a long way that schools are places where people spend a long time. An example statement for that is “Schools are like another world because we spend most of our time there.” (E9)

Education faculty students (17.00%) used more negative metaphors than PFCP students (3.00%). The prospective teachers who used negative codes related to the school concept also used the military zone metaphor in a similar way. The expressions of both groups are as follows: “Schools are like a military

zone because you have to obey the rules there.” (F11) “Schools are like a military zone because only rules work there.” (E1).

The metaphors related to the concept of school principal in terms of inputs of the education system are shown in Table 5.

Table 5.
Metaphors Regarding School Principal Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Lion(2), Umbrella(2), Chief(1), Father (1), Gardener(1), Warden(1), Nature(1), Wolf(1), Lamp(1), Local authority(1), Master of school(1), Brilliant idea(1), Driver(1)	f: 15 %:44.00	Positive	Father (2), Director (2), Gardener(1), Prime minister(1), Brain (1), Referee (1), Organizer(1), Chief conductor(1), Boss(1), Windows (1)	f:12 %:66.00
Negative	Dictator(3), Landowner(1), Head of family(1), Gargamel(1), Raging bull(1), Leader (1), Sulky-face(1), Parrot(1), Boss(1), Border gate(1), Aircraft pilot(1)	f:13 %:38.00	Negative	Head guard(1), King (1), Boss(1)	f:3 %:17.00
Basic Feature	Gardener(1), Shepherd (1), Heated truck tire(1), Instruction book(1), Leader(1), Boss(1)	f:6 %:18.00	Basic Feature	CEO (2), Commander(1)	f: 3 %:17.00

A total of 52 metaphors were produced for school principals. Of these, 27 are positive, 16 are negative, and 9 are related to the basic features of school principals. Prospective teachers registered at PFCP used more negative codes while both groups of participants reported relatively positive codes. The roles of management (gardener, brain, and driver), resource provider (wolf, local authority), organizing (chief, gardener, warden, referee, boss, organizer, and chief conductor), leadership (lion), protection (umbrella), utilizing (nature) and problem-solver (father) were emphasized in the positive codes for school principals. The wolf, which evokes a negative meaning, was used in the following positive way. “School principals are like a wolf because they catch everything for their students.” (F2)

School principals were described in negative metaphors as being threatening (head guard, dictator, raging bull, landowner, Gargamel), strict (dictator, sulky-face), authoritarian (head of family, dictator, king, boss) and incapable (parrot). For example, Gargamel metaphor was used in the following way: “School principals are like Gargamel because everyone is so afraid of them.” (F29)

Management (CEO, shepherd, commander, leader), organization (gardener, instruction book, leader), ensuring discipline (father, boss) and professional seniority (heated truck tire), which are the basic features of school principals, were emphasized by the participants. A remarkable point in the findings is that the metaphor of "boss" is found in the positive, the negative and the basic features categories. The following are examples for each of the three categories: “School principals are like a boss because they maintain order.” (E8) “School principals are like a boss because they establish regulations.” (F21) “School principals are like a boss because they ensure discipline.” (F4)

Curriculum is one of the most significant factors in the input dimension of the education system. The metaphors used by prospective teachers to describe the curriculum concept are shown in Table 6.

Table 6.
Metaphors Regarding Curriculum Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Road map (5), Steering wheel (1), Newspaper (1), Material list (1), Plan(1)	f: 9 %:26.00	Positive	Map (2), Steering wheel(1), Godsend(1), Menu(1), Compass(1), Guide(1), Book(1)	f:8 %:44.00
Negative	Instruction book(2), Alarm clock(1), Suffering(1), Tight dress(1), Nonsense(1), Corset(1), Small underwear(1), Math problem(1), Chain (1), Water (1), Incomplete story (1), Iridescent ball (1), Cooking show (1), Chained dog (1)	f:15 %:44.00	Negative	Shopping while hungry (1), Tight trousers (1), Clamp (1), Software contract (1)	f:4 %:22.00
Basic Feature	Appointment at night(1), Child development periods(1), Ladder (1), Rule (1), Prospectus(1), Recipe(1), Non-innovative state(1),	f:7 %:20.00	Basic Feature	Regulations (1), Book draft(1), Rule (1), Clock(1), Scenario(1), Agriculture (1)	f: 6 %:33.00

When Table 6 is examined, it can be seen that PFCP prospective teachers (44.00%) used negative definitions about curriculum twice more than the prospective teachers in education faculty (22.00%). The negative aspects of curriculum were defined by the participants as being unnecessary (instruction book, nonsense, shopping while hunger, software contract), restrictive/disruptive (corset, chained dog, tight dress/trousers, small underwear, clamp), unsteady (incomplete story, water, alarm clock, cooking show, iridescent ball) and difficult (suffering, math problem). Some of the outstanding statements are as follows: "Curriculum is like shopping while hungry because few of the things people buy are needed." (E1), "Curriculum is like a corset because it is always tightened." (F2)

When it comes to positive remarks, curriculum was described as being guiding (map, plan, newspaper, steering wheel, compass, book, guide), facilitating (godsend), enricher (menu) and preparatory (materials list). The following examples make it easier to understand the explanations: "Curriculum is like godsend because it helps those who are stranded." (E10) "Curriculum is like a materials list because people start things depending on the available materials." (F18)

The prospective teachers defined curriculum as being planned (child development periods, an appointment at night, agriculture), comprehensive (prospectus, regulations) and systematic (clock, rules, scenario, book draft) within the scope of basic features category. A few examples are "Curriculum is like an appointment at night because you make a plan in advance." (F32) "Curriculum is like a book draft because it is easier to progress when you know the content." (E17)

The metaphors related to the teaching material, the last concept in the input dimension of the education system, are shown in Table 7.

Table 7.
Metaphors Regarding Teaching Material.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Organ(2), Mind(1), Tool bag(1), Key ring (1), Assistant(1), Spices(1), Nanny(1), Stick (1), Supplementary food (1), Inseparable (1), Smile (1), Sun(1), Hero(1), Shortcut(1), Book page (1), Facilitator(1), Crutch(1), Lego parts(1), Tongs(1), Catering in bus (1), Game (1), Toy(1), Consumable material(1), Water-earth-fertilizer(1), Agricultural equipment(1), Customized necklace(1), Television(1), Primary resource(1), Pot (1), Remote control(1), Road(1)	f: 32 %:94.00	Positive	Accessories (2), Helper(2), Tool bag(1), Medicine(1), Construction material(1), Swiss pocket knife(1), Savior(1), Game(1), Compass(1), End of a novel(1), Sauce(1), Tire(1), Jigsaw puzzle pieces(1), Leaf(1), Companion(1)	f:17 %:94.50
Negative	-	f:0 %: .00	Negative	Watermelon (1)	f:1 %:5.50
Basic Feature	-	f:0 %: .00	Basic Feature	-	f: 0 %: .00

The most striking point in the findings about the concept of teaching material is that all definitions are positive except for a single negative metaphor. Negative definition is as follows: "Teaching material is like watermelon because it usually does not come out as expected." (E5)

The prospective teachers described the positive aspects of teaching materials indicating that they are obligatory (missing Lego pieces, jigsaw puzzle parts, water-earth-fertilizer, consumable material, pot, tire, leaf, the inseparable, the essential, book page), facilitator (tongs, road, assistant, nanny, compass, companion, crutch, shortcut, water, remote control, smile, Swiss pocket knife), complementary (organ, mind, stick, spices, tree branch, supplementary food, accessories, tools), curiosity-arousing (television, toy, game, end of a novel, key ring), diversifying (catering in bus, construction material, sauce, necklace design) and savior (hero, medicine). Some of the statements are as follows: "Teaching materials are like pieces of a jigsaw puzzle because learning is incomplete without them." (E18) "Teaching materials are like a nanny because they make your job easier." (F15) "Teaching materials are like sauce because it adds flavor and variety to the meal." (E17)

Findings Related to the Second Sub-problem

The second sub-problem of the study is "What are the metaphors that the prospective teachers use to describe the basic concepts of the education system in terms of its processes?" In order to answer it, the prospective teachers were asked to define the teaching principles and methods, assessment-evaluation, classroom management and ethics concepts using metaphors. Table 8 shows the data obtained regarding the concept of teaching principles and methods.

When the metaphorical perceptions of the prospective teachers regarding the teaching principles and methods, which have an important place in the education process, are examined, it can be seen that the prospective teachers in the education faculty did not use any negative codes and most of the prospective teachers registered at PFCP (%44.00) used positive codes. The positive codes were listed as creating order (traffic rules/ lights), offering variety (shoes' section, dessert, wheel of fortune, crossroad,

and clothing sizes), supplementary materials for teaching (computer, right arm, road, double highway, mountaineering, core, strategy) and guiding (constitution, instruction book, road map, guide). The following description was provided in relation to the role of offering variety: "Teaching materials and methods are like clothing sizes because people choose what suits them." (E4)

Table 8.
Metaphors Regarding Teaching Principles and Methods Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Instruction book(2), Guide (2), Road(2), Root of a tree(1), Constitution (1), Computer(1), Crossroad(1), Savior(1), Ladder(1), Right arm(1), Traffic rules(1), Double highway(1)	f: 15 %:44.00	Positive	Road map (2), Guide (2), Constitution(1), Shoes' section(1), Wheel of fortune(1)Clothing size(1), Core(1), Guide(1), Strategy(1), Dessert(1), Traffic lights(1), Recipe(1)	f:14 %:78.00
Negative	Ghost (2), Survey(1), Hanging bag(1), Incomplete question(1), Author without a pen(1), Mould(1),	f:7 %:20.00	Negative	Guest room(1), Shop window(1)	f:2 %:11.00
Basic Feature	Recipe(2), Cultivation(1), Fire and gunpowder(1), Mountaineering(1), Game (1), Theatre(1), New shoes(1)	f:8 %:23.00	Basic Feature	-	f: 0 %: .00

The negative codes were about the non-functional (ghost, guest room, shop window, hanging bag, author without a pen), boring (survey) and oppressive (mould) aspects of teaching materials and methods indicating that they are known but not applied. The following two quotations have revealed the negative sides of teaching principles and methods: "Teaching materials and methods are like a room for guests because no one opens the door and it is useless. (E5) "Teaching materials and methods are like mould because they shape both teachers and students." (F13)

Finally, in terms of the basic features of teaching materials and methods, it was stated that they are in a certain order and sequential (fire and gunpowder, game, theatre, recipe) and it takes time to get used to them (new shoes). Here are a few descriptions with their explanations: "Teaching materials and methods are like theatre because everybody reads their lines in turn." (F16) "Teaching materials and methods are like new shoes because they hurt your feet first but then you feel comfortable." (F12)

The metaphors related to the assessment and evaluation concept regarding the process dimension in the education system are shown in Table 9. Considering the data in Table 9, it appears that the metaphorical perceptions of the prospective teachers in both groups related to assessment and evaluation are mainly about basic features. These perceptions were described in terms of the following features of the assessment and evaluation concept: revealing the results (medical examination, tension gauge, pulse, step, harvest/crop/product, analysis, court, weighing machine, book/movie analysis, scoreboard, numeric data, hot hands game, looking back at the summit, hereafter, mirror, guide, inner conscience) and being balanced (marriage, punishment-reward, tree branch). The statement related to the feature of revealing the results is as follows: "Assessment and evaluation is like looking back at the summit because you can see how far you have progressed." (E12) Besides, the following positive aspects of assessment and evaluation were also emphasized: providing development (mentorship, road, map, mother, calculator, and filter, the other side of the school report, race, and clock), being necessary

(vaccine, white goods service, salt, butter-salt) and source of pleasure (fruit, cake). A few sample statements are: "Assessment-evaluation is like the other side of the school report because it leads the students." (E17) "Assessment-evaluation is like cake because you want to finish your meal with it." (E16)

Table 9.
Metaphors Regarding Assessment-Evaluation Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Mother(1), Vaccine(1), White goods service(1), Fruit(1), Clock(1), Butter-honey(1), Salt(1), Mentorship(1), Race(1)	f: 9 %:26.00	Positive	Mother(1), Calculator (1), The other side of school report (1), Cake (1), Filter (1)	f:5 %:27.50
Negative	Horror movie (1)	f:1 %: 3.00	Negative	Carnival mirror(1)	f:1 %:5.50
Basic Feature	Weighing machine (3), Court (2) Book/movie analysis(1), Step(1), Medical examination(1), Hot hands game(1), Marriage(1), Harvest(1), Pulse(1), Punishment-reward(1), Taking a bite of meal being cooked(1), Numeric data(1), Exam(1), Scoreboard(1), Tension gauge(1), Looking back at the summit(1)	f:20 %:59.00	Basic Feature	Hereafter(1), Mirror(1), Branch(1), Crop(1), Guide(1), Movie critics(1), Weighing machine(1), Product(1), Inner conscience(1), Road(1)	f: 10 %: 55.00

Finally, in both groups there are metaphors about negative aspects: misleading (carnival mirror) and frightening (horror film). To give an example: "Assessment-evaluation is like a carnival mirror because it always distorts." (E13)

Metaphors for the classroom management concept regarding the process dimension of the education system are shown in Table 10. According to Table 10, the prospective teachers registered at PFCP emphasized the basic characteristics of classroom management more (35.00%), and created positive and negative codes in equal proportion (30.00%) with education faculty students. The codes that the prospective teachers in the education faculty created the most were positive codes (55.00%) and those they produced the least were negative codes (11.00%) regarding the concept of classroom management. The positive codes focused on the following aspects of classroom management: maintaining order in the classroom (managing council/army/orchestra, organization, mother, family, state, the city Ankara, traffic, being a newsreader, broom, field, cuisine chief) and making things easier (small shop, administrative staff of an army, being smart, Staff of Moses, oil painting, wheel). Here are some examples of the metaphors used by both groups: "Classroom management is like a broom because it removes disruptive situations." (F26) "Classroom management is like the Rod of Moses because teachers create ways for themselves." (E14)

The following negative aspects were indicated related to classroom management: being difficult (8-digit number, being a mayor), teachers who tend to be authoritarian (military zone, authoritarian father, dictator, traffic police, ward, being a shepherd, hegemony, sheep herding, governing a country) and things that do not end well (tree, administrative staff of an army, constitution). To give a few examples: "Classroom management is like playing the instrument "baglama" because it does not sound nice if you touch the wrong string (F20)", "Classroom management is like a tree because it usually has a rotten apple." (F5)

Table 10.
Metaphors Regarding Classroom Management Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	State(2), Small shop(1), Wheel(1), Parliamentary committee(1), Administrative staff of an army (1), Being a newsreader (1), Broom(1), Field (1), Traffic(1)	f: 10 %:30.00	Positive	Conducting an orchestra(2), the city Ankara (1), Family (1), Being smart (1), Mother (1), State(1), Rod of Moses (1), Cuisine chief (1), Painting (1)	f:10 %:55.00
Negative	8-digit number(1), Tree(1), Constitution(1), Being a mayor(1), Being a shepherd (1), Dictatorship(1), Ward(1) Administrative staff in army (1), Authoritarian father (1), Traffic police(1)	f:10 %:30.00	Negative	Being a shepherd(1), Hegemony(1)	f:2 %:11.00
Basic Feature	Military zone(1), Playing the instrument “baglama”(1), Being a gardener(1), Wheel of fortune (1), Domino tiles(1), conscious observer (1), Universality(1),Maze(1), Pilot(1), Chess tournament (1), Fox (1), Governing a country (1)	f:12 %:35.00	Basic Feature	Driving(1), Angry father(1), Organization(1), Pit bull(1), Art(1), Governing a country (1)	f: 6 %:34.00

Principles of classroom management (military zone, gardening, conscious observer, governing a country, universality, pit bull, driving, angry father, organization, art) and the risks that it carries (chess tournament, being a pilot, maze, playing the instrument baglama, domino tiles, wheel of fortune) were considered under the category of basic characteristics. The most outstanding description is the following: “Classroom management is like pit bull because it is both cute and aggressive.” (E1)

The metaphors related to ethics, which is the final concept of the education system in terms of process dimension, are shown in Table 11. The metaphorical perceptions of the prospective teachers regarding the concept of ethics are given in Table 11. Positive metaphors have often been used in relation to the concept of ethics, for which four participants did not provide a metaphor. Inner conscience is the most frequent metaphor for both groups. The participants highlighted the following positive aspects of the ethics concept: necessary (life rule, life, contract, clove, order, education, weighing machine, forms of politeness), valuable (diamond, eye of utopia, sponge, and book), problem-solver (justice, democracy, nature, heart) and guiding (religion, compass, light, guide). An example statement: “Ethics is like sponge because successful people’s sponges absorb so much water.” (F30)”, “Ethics is like the light because it illuminates the way when you are in darkness.” (E11)

Negative aspects of ethics were mainly about the fact that it actually exists but not cared and begin to disappear (melted candle, ghost, injustice, dead flower, phoenix, eggplant, festival handkerchief) and that everybody makes their own interpretation about it (human-being, devil in disguise). Here is a description of a prospective teacher: “Ethics is like Phoenix because it is always mentioned but you never see it around.” (E1)

Table 11.
Metaphors Regarding Ethics Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Inner conscience(4), Life rule (4), Democracy(2), Justice(1), Nature(1), Order(1), Education (1), Diamond(1), Life(1), Respect for job(1), Clove(1), Personality(1), Book(1), Contract(1), Sponge(1), Eye of utopia(1)	f: 23 %:68.00	Positive	Inner conscience (2), Forms of politeness (1), Religion (1), Light(1), Heart(1), Guide(1), Compass(1), Weighing machine (1)	f:10 %:55.00
Negative	Laughing at those who fall(1), Melted candle (1), Ghost (1), Human-being(1), Devil in disguise (1), Injustice (1), Dead flower(1)	f:7 %:20.00	Negative	Phoenix(1), festival handkerchief(1), Eggplant(1)	f:3 %:17.00
Basic Feature	Not-spitting on the floor(1)	f:1 %: 3.00	Basic Feature	Clothes (1), War of good and evil(1), Water (1), Oath (1)	f: 4 %:22.00

In terms of basic characteristics of ethics, it was emphasized through different metaphors that ethics is a personal concept (not spitting on the floor, oath, and clothes) and that it should be protected (water). A few sample statements are: "Ethics is like a dress because you always wear it whatever you do." (E14) "Ethics is like not-spitting on the floor because you care this rule if you have respect for yourself." (F28)

Findings Related to the Third Sub-problem

The third sub-problem of the study is "What are the metaphors that the prospective teachers use to describe the basic concepts of the education system in terms of its outputs?" In order to search answers to this sub-problem, the prospective teachers were asked to identify the graduates and success concepts of the education system through metaphors. Table 12 shows the data obtained regarding the concept of graduates.

Significant differences exist among the participants regarding the concept of graduate. While the prospective teachers registered at PFCP generated positive codes (56.00%) about the concept of graduate; the prospective teachers in the education faculty focused on the negative codes more (72.00%). The following positive descriptions were provided in terms of the concept of graduate: productive (tree with fruits, seed, football team, ear of wheat, unread book, future, bomb, first step, vet, tree hole, sapling, aged wine, culture, toddler), multi-directional (smart phone, cup, rainbow) and attention-grabbing (rose). For example, a prospective teacher used a metaphor that would be perceived as negative first, drawing attention to the efficiency of the graduates: "Graduates are like a bomb because they are ready to explode with all they have." (F11)

The metaphors with negative content have very different meanings. Some participants stated that graduates perceive themselves as self-interested and cruel (hyena, forest murderer) and some other participants mentioned that graduates are bewildered (fish out of water, ship without a course, refugee, rain), hopeless (unemployed graduate, dormitory, extinguished fire, homeless cat, pepper, illiterate), exhausted (candle, experienced soldier, deadwood), feeling worthless (lost property, full bag of trash, wheat) and have an anticipation that business life will be challenging for them (first sickness, wanderer, arrow). Such examples are: "Graduates are like a full bag of trash because you put it out when you are done." (F10) "Graduates are like wheat because they are many in number but not valuable." (E7)

Table 12.
Metaphors Regarding Graduates Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Unread book (2), Tree(1), Tree hole(1), Smart phone(1), Cup(1), Successful football team(1), Bomb (1), Sapling(1), Future(1),Rose(1), First step (1), Culture (1), Tree with fruits(1), An ear of wheat(1), Unripe fruits (1), Seed(1), Vet (1), Aged wine(1)	f: 19 %:56.00	Positive	Rainbow(1), Toddler(1)	f:2 %:11.00
Negative	Wanderer (1), Unemployed graduate(1), Full bag of trash(1), First sickness(1), Lost property(1), Butterfly(1), ,Candle(1), Refugee(1), Arrow(1), forest murderer(1), Ship without a course(1), Hyena(1),Fish out of water(1), Experienced soldier(1)	f:14 %:41.00	Negative	Bird (2) Fish out of water (2), Pepper(1), Wheat (1), Illiterate(1), Homeless cat(1), Deadwood (1), Dormitory (1), Unchained wolf (1), Extinguished fire (1), Rain(1)	f:13 %:72.00
Basic Feature	Grapes(1)	f:1 %: 3.00	Basic Feature	Dough(1), Packed food(1), Wild-duck(1)	f: 3 %:17.00

The most striking metaphors, which have positive meanings but evoke negative perceptions about student experiences, are those related to freedom (butterfly, unchained wolf, bird). The following statement is an example of this: “Graduates are like an unchained wolf because they start their natural life and entertainment again when the school is over.” (E5)

The following basic features of graduates were described by the participants: looking for an ideal job considering their qualities (grapes, dough) and being at the point of starting business life (wild duck, packed food). Some sample statements are “Graduates are like grapes because either vinegar or wine will be made of them depending on the quality (e18)”, “Graduates are like packed food because they are ready to be consumed (E18)”.

The last concept that the participants were asked to identify was the concept of success, and the related metaphors are shown in Table 13. Table 13 shows that both groups used positive metaphors to define the concept of success. It was considered that the positive metaphors highlight the notion of result (fruitful tree, recovering from an illness, miracle, flower, mountain, experience, handkerchief, summit, chain of hotels, reward, harvest, pizza). The other aspects of success concept were explained through the following descriptions: being valuable (diamond, rainbow, reward, summit, happiness, bread, old times, tea, sweet apple, positive thought, alcohol, chocolate, crown, sun) and being an instrument for the rest of life (key, target, hope). Some statements about the positive metaphors are as follows: “Success is like bread because it feeds the soul.” (F20) “Success is like harvest because it is the moment when farmers smile.” (E14)

When it comes to the metaphors with negative meanings, the participants implied that success depends on occasions (chameleon, wheel, and mirage) and that it is actually worthless (torch, pile of numbers, being tenant). The most outstanding statement is “Success is like being a tenant because it is yours temporarily and you always pay the price.” (E11)

Table 13.
Metaphors Regarding Success Concept.

Pedagogical Formation Program			Faculty of Education		
Category	Code	Total	Category	Code	Total
Positive	Fruitful tree(2), Key (2) Reward (2) , Summit(2), Tea(1), Flower(1), Mountain(1), Bread (1), Diamond (1), Old times(1), Rainbow(1), Recovering from illness(1), Target(1), Handkerchief(1), Miracle(1), Happiness (1), Chain of hotels(1), Experience(1), Hope(1)	f: 23 %:68.00	Positive	Harvest(2), Alcohol(1), Chocolate(1), Sun(1), Pizza(1), Positive Thoughts (1), Crown(1), Sweet apple (1), Summit(1)	f:10 %:55.00
Negative	Chameleon(1), Wheel(1), Torch(1), Mirage(1)	f:4 %:12.00	Negative	Being a tenant (1), A pile of numbers(1)	f:2 %:11.00
Basic Feature	Iceberg(1), Night and day(1), Marathon(1), Endless ladder(1)	f:4 %:12.00	Basic Feature	Everest(1), Snowdrop (1), Ladder(1), Fruitful tree (1), Happiness (1), A long journey (1)	f: 6 %:34.00

The metaphors related to the basic features of success concept stressed the fact that it is necessary to make a great effort for it (night and day, marathon, endless ladder, ladder, iceberg, snowdrop, Everest, happiness, a long journey, fruitful tree). The metaphor that best describes this situation comes from an education faculty student: "Success is like a fruitful tree because the more you look after it, the more fruit you get." (E18)

Discussion, Conclusion & Implementation

According to the findings of the research, the prospective teachers in the study generated a total of 528 valid metaphors about 13 components of the education system. Of these metaphors, 269 are positive, 109 are negative, and 150 are related to the basic features of the education system. Thirty-four students from pedagogical formation program produced 338 different metaphors while 18 students from education faculty produced 190 metaphors. The prospective teachers' perceptions related to the concepts of teacher, student, parent, school, school principal, teaching material, teaching principles and methods, assessment-evaluation, ethics and success are similar in both groups. As for the differences, the perceptions of the PFCP students about the concept of graduates are more positive, while the views of the education faculty students about curriculum are negative and their views of class management are more positive compared to the other group. The perceptions of the prospective teachers in terms of inputs, processes and outputs of the education system are shown with the frequencies and percentages in Table 14 as a summary of the data.

The prospective teachers' perceptions related to the concepts of teacher, parent, school principal and teaching material (inputs); teaching principles and methods and ethics (processes), and success (output) are positive in both groups. The perceptions related to the concepts of student and school as well as the concept of assessment-evaluation are also similar, and these concepts were often stressed within the scope of basic features. The areas of difference are due to perceptions of curriculum in input dimension, classroom management in process dimension, and graduate in output dimension. The perceptions of the students registered at PFCP about the concept of graduate are more positive than those of the students in the education faculty. The prospective teachers in the education faculty used positive metaphors when defining the concepts of curriculum and classroom management.

Table 14.*Metaphorical perceptions of the Prospective Teachers related to Education System.*

		PFCP Students						Education Faculty Students					
		Positive		Negative		Basic Features		Positive		Negative		Basic Features	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Input	Teacher	32	94.00	1	3.00	1	3.00	17	94.50	-	-	1	5.50
	Student	4	12.00	7	20.00	23	68.00	1	5.50	2	11.00	15	83.50
	Parent	22	65.00	3	9.00	9	26.00	15	83.50	-	-	2	11.00
	School	15	44.00	1	3.00	18	53.00	7	39.00	3	17.00	8	44.00
	School Principal	15	44.00	13	38.00	6	18.00	12	66.00	3	17.00	3	17.00
	Curriculum	9	26.00	15	44.00	7	20.00	8	44.00	4	22.00	6	33.00
	Teaching Materials	32	94.00	-	-	-	-	17	94.50	1	5.50	-	-
	Teaching Principles & Methods	15	44.00	7	20.00	8	23.00	14	78.00	2	11.00	-	-
	Assessment-Evaluation	9	26.00	1	3.00	20	59.00	5	27.50	1	5.50	10	55.00
Process	Classroom Management	10	30.00	10	30.00	12	35.00	10	55.00	2	11.00	6	34.00
	Ethics	23	68.00	7	20.00	1	3.00	10	55.00	3	17.00	4	22.00
	Graduate Success	19	56.00	14	41.00	1	3.00	2	11.00	13	72.00	3	17.00
Output	Success	23	68.00	4	12.00	4	12.00	10	55.00	2	11.00	6	34.00

It is known that some values in social context enrich and influence the use of language, and at the same time these values connect people from different socio-cultural strata. When the metaphors used are examined, it can be stated that some metaphors also represent social and cultural norms in Turkish society. For example, family home notion, which is used as a representative of the family structure, was used for school; head of family and landowner notions were used for school principals and finally guest room and shop window notions were used for the description of teaching principles and methods. Similarly, the use of religious concepts in these analogies supports the link between language and culture. Some other related examples are the use of following notions in the descriptions: Godsend for curriculum, Rod of Moses for classroom management, hereafter for assessment and evaluation, and finally gift for parents.

According to the results of the research, the prospective teachers generally made positive descriptions about the inputs, processes and outputs of the Turkish education system, except the negative metaphors used by PFCP students in defining the curriculum concept and by education faculty students in defining of the curriculum concept. This result includes serious differences when compared to the study by Örucü (2014) and Kasapoğlu (2016). Because, in the study of Örucü (2014), the prospective teachers generated negative metaphors about the education system such as chaos / uncertainty, mechanical / bureaucratic functioning, politics, competition / test-centeredness, inability in reaching goals, jigsaw puzzle, inefficiency and limitation of freedoms. Kasapoğlu (2016) also revealed the use of the concepts of unstable, irregular (complex) and old structures in the description of the Turkish education system. This may arise from different interpretations of the prospective teachers who handle the Turkish education system as a whole or on the basis of the items that constitute it. It was also observed in the study that there were no significant differences among the metaphors used by the participant groups. In the study conducted by Kart (2016), the metaphors produced by the pedagogical formation students and the education faculty students were divided into categories, and no significant

difference was found between them. Elkatmış et al. (2013) also did not find a significant difference in the opinions of the prospective teachers about self-efficacy. In addition, the use of negative metaphors is at a very low rate, especially by the education faculty students, in the input and process dimensions implying the fact that these prospective teachers have developed a positive professional identity under the influence of their past experiences.

Considering the sub-problems of the study, the aim of the first research question is to analyze the metaphors used by the prospective teachers in the description of the concepts in terms of the inputs of the education system. When we look at the findings related to teacher, student, parent, school, school principal, curriculum and teaching materials concepts as the inputs of the education system, it was observed that PFCP and education faculty students provided very similar responses to each other except the curriculum concept, and these responses were found to be positive except parent and school concepts. The findings related to the concept of teacher are similar to those reported in many other studies (Çocuk, Yokuş & Tanrıseven, 2015; Ekiz & Koçyiğit, 2013; Ma & Gao, 2017; Pektaş & Kıldan, 2009; Polat, 2013; Saban, 2004; Saban, Koçbeker & Saban, 2006; Yalçın Arslan & Cinkara, 2016). Especially in the study carried out by Saban, Koçbeker & Saban (2006), the prospective teachers of English described “guide and advisor” roles of teachers through counsellor, light, chief conductor, mother, compass and leader metaphors. In a recent study in the field of foreign language teaching about metaphors (Ma & Gao, 2017), it was revealed that the Chinese prospective teachers mostly used metaphors about their professional qualifications, their professional identities and student development, and also metaphors related to the spread of information and culture. As to the related findings of this study, the highlighted teacher roles were those related to educating, raising and structuring.

While the prospective teachers described the concept of students, the second item in the input dimension of the education system, they made use of living creatures such as tree, flower, sapling, seed as metaphors related to the development and growth aspects of students in terms of their basic features. Moreover, they used nonliving items such as empty plaque, play dough, clay, mud, firewood and raw material to describe the aspect of being shaped. Bozlk (2002) investigated how university students perceive themselves as students in a student-focused study. The results showed that students generally described themselves as being passive and expressed this through the themes of animal, human, action and object. Saban (2009) also studied on the metaphorical perceptions of prospective teachers regarding the concept of "student". In this study where more detailed categories were formed, the metaphors used in defining students were mainly related to the fact that students are a developing entity, a raw material and an empty mind. Sezgin et al. (2014) reported that students were perceived as a valuable asset, raw material, information reflector and passive information receiver. It can be claimed that all three research results are very similar to the present study. The reason why the prospective teachers' metaphors for students were mainly about the basic features may be due to the current student identities and roles of the participants. In the study conducted by Hoffman and Kretovcis (2004) on the interaction between students and council of higher education, interactions between students and institutions, and particularly students and teachers were investigated. Considering the fact that students also take part in educational processes, they argued that the term “partial employee” is a more appropriate one to define student roles rather than the terms of product, receiver and employee used in literature. As partial employees, students fulfil their traditional roles by fulfilling duties of employees, and contribute to the development of the educational process in a cooperative way (p.118).

In a limited number of studies on parents (Balci, 1999), there is the perception that they are irresponsible people and indifferent to matters about school especially in public schools. In this study, although it was stated that parents do not take responsibility, put too much pressure on children and cannot always respond to their children's acts as examples of negative aspects of parents, it was emphasized more that they are mostly supportive, guiding, developer, protective and meeting the needs. When we look at the explanations that cause these interpretations, it can be claimed that the participants think more about their families and reveal these positive aspects.

A number of studies (Aydoğdu, 2008; Cerit, 2006; Inbar, 1996; Mahlios & Maxon, 1998; Saban, 2008; Örucü, 2014; Özdemir, 2012) have been conducted on the school concept, which is one of the most important elements in the input dimension of the education system. The common result of these studies is that the school is associated with the basic positive characteristics such as knowledge and enlightenment, change, love and solidarity and preparation for life. It was observed that the metaphors used such as “second home” (Inbar, 1996), “home”, “nest” and “factory” (Cerit, 2006; Saban, 2008) are the same with those in the present study. The preferred metaphor was often a “prison” in negative statements, which were not many. Although the physical conditions of schools are inadequate and they have a uniform architectural structure, it can be stated that students spend a long time in schools, and the interaction they experience there makes the students to feel themselves at home and make positive descriptions about it.

The school principal is undoubtedly the key actor of the school administration. The roles of this actor are different depending on the point of view. To give a few examples, Konan and Yılmaz (2016) reported that school principals are often defined through positive metaphors such as “chief conductor”, “father”, “plane tree” and “a gentleman”. In the study by Günbay (2011), similarly, the school administrators emphasized the importance of adaptation, hierarchical structure, team work and related required roles when defining school management. In the study by Yalçın (2011), secondary school students, teachers, parents and administrative staff were asked to generate metaphors for the concept of “school principal”. The results of the study showed that the students described school principals as being sources of negativity and overly restrictive; the teachers underlined the characteristics of being a researcher, a controlling person, a director and a coach, and the parents and administrators defined school principals as a guiding and leading person. As can be seen, school principals are defined differently by different people. The results of the present study showed that the amount of the positive metaphors used by the students from education faculty is more than those of the students registered at PFCP. When the negative metaphors are considered, the reason why PFCP students described school principals through negative roles more may be due to the identities that the students have because PFCP students defined the concept of school principal according to the school principals that they have observed during their school life, in other words, from a student’s point of view. However, education faculty students have recently been interns, made observations, and become much closer to school administration as prospective teachers. These particular features of the education faculty students may be the reason why they perceived school principals from a different point of view and made more positive interpretations accordingly.

The views of the prospective teachers on curriculum were found to be at opposite poles. While 44.00% of the metaphors used by PFCP students were negative, 44.00% of those used by education faculty students were positive. In the studies on education faculty students (Gültekin, 2013; Özdemir, 2012), curriculum was defined through such positive metaphors as “guide”, “system”, “plan of a structure”, “road map”, “milestone”, “a systematic entity” and “having broad perspective”. In another study conducted on academic staff (Örten & Erginer, 2016), the categories of “being a guide” and “being a light” were highlighted similar to the positive metaphors in the present study. As a result, the reason why education faculty students had more positive descriptions compared to those of PFCP students may be because of the courses that they took during undergraduate education. Education faculty students must take the following courses for two terms in addition to PFCP courses according to the English Language Teaching program determined by Council of Higher Education: (1) Teaching English to Young Learners, (2) Approaches to English Language Teaching, (3) Teaching Language Skills I-II and (4) Literature and Language Teaching I-II. Education faculty students learn a lot about both curriculum and teaching principles and methods through these major courses and see that these areas are not just a necessity, useless information on paper, or a chain that limits teaching. PFCP students take the related (1) Special Teaching Methods course as a must course and (2) Curriculum Development in Education as an elective course. Therefore, it can be argued that PFCP students were concentrated on the negative aspects of the curriculum because they might not have had enough opportunities to associate the topics with other courses in a limited period of time.

All the PFCP and education faculty students except for one education faculty student made positive descriptions related to teaching materials. The prospective teachers in the study indicated that teaching materials are a necessity and a supplementary content, facilitate teaching, and raise fun / curiosity, ensure diversity and function as a savior for teachers. In another related study (Eren & Tekinarslan, 2013) carried out on education faculty students of six different universities, a similar result was revealed and, teaching materials were described as a necessary tool and source of motivation.

For the second sub-problem of the study, the participants were asked to describe teaching principles and methods, assessment-evaluation, classroom management and ethics concepts of the education system, which are related to the process dimension. According to the results of the research, the prospective teachers generally made positive descriptions for teaching principles and methods. There have been no related studies in the literature; however, the results are very close to those obtained for the concept of curriculum. Only two of the education faculty students made negative descriptions, while 44.00% of PFCP students used positive metaphors, 20.00% used negative metaphors, and 23.00% referred to the basic features. These findings may be the result of the effect that must and elective courses in education faculties and pedagogical formation programs have on students.

The studies in literature on assessment and evaluation are divided into two categories. Firstly, assessment and evaluation have been considered as a course, and negative results have been obtained that describe the course as being "abstract", "detailed" and "complex" (Acar Güvendir & Özer Özkan, 2016). In other studies on the implementations of assessment and evaluation, Harris, Harnett and Brown (2009) highlighted the basic features of assessment and evaluation through the categories of "assessment output" and "assessment types". Tatar and Murat (2011) gathered metaphors for assessment under the category of basic features such as assessment for "defining", "shaping" and "measuring the levels". Similarly, Eren and Tekinarslan (2013) figured out first basic features and then negative aspects of assessment as a "level specifying", "competitive" and "frightening" process. Karahahinoğlu (2015) observed that students used the metaphors of "anxiety", "feedback", "content" and "future" to define the concept of exam. Finally, Taşdemir and Taşdemir (2016) stated that students have the opinion that assessment - evaluation process contributes to the quality of education and it requires sacrifice, and that these practices should be a well-organized and well-functioning system like a system of human body or a machine. They also reported that the students mostly attributed positive meanings (66.00%) to the practices of assessment-evaluation. In the present study as well, the concept of assessment-evaluation or "exams", as the participants refer it, was mainly mentioned through the following aspects: revealing the results (medical examination, tension gauge), maintaining development (mentorship) and being a necessity (vaccine, white goods). In both groups, one student used a negative metaphor.

The second description, which leads to perceptual differences between PFCP and education faculty students, is about the concept of classroom management. The findings show that most of the education faculty students (55.00%) made descriptions using positive metaphors. PFCP students mostly mentioned basic features of classroom management (35.00%), followed by positive (30.00%) and negative (30.00%) aspects at equal rates. Örucü (2012), who studied on the perspectives of classroom teachers about classroom management, noted that the metaphors used by them were mainly about "bringing coherence". Akar and Yıldırım (2009) classified orchestra, ship and factory management metaphors under the category of "leadership and controlling", and mother metaphor as a part of "affection and interest" category. In the present study, in which education faculty students used exactly the same positive metaphors, PFCP students used negative metaphors for classroom management to highlight its difficulties and improper practices rather than criticizing it or indicating that it is unnecessary. This may be due to negative experiences of PFCP students during their school life.

In literature, there has been no study which made use of metaphors to define ethics. Recent studies (Altinkurt & Yılmaz, 2011; Dinç, 2016; Gençoğlu, 2015; Mısırlı, 2016) on prospective teachers about ethics have focused on the unethical behaviours of teachers / faculty members. The results of the present study showed that PFCP and education faculty students used positive metaphors to describe the

concept of ethics. The prospective teachers stated that ethics is necessary, valuable, problem solver and guiding. As it was for classroom management concept, the negative descriptions about ethics also focused on its improper practices or not being cared. Education faculty students (55.00%) produced fewer positive metaphors than PFCP students (68.00%) and they produced a lot more in the category of basic features (PFCP: 3.00%, faculty of education: 22.00%), which may be the result of the fact that education faculty students are more sensitive about ethics than PFCP students are. This may be attributed to the perceptual selectivity and awareness related to education and teachers that education faculty students have had during their 4-year undergraduate experience as well as having a more critical point of view for what they have seen, heard of and experienced about education system. In this context, Gross and Hogler (2005) point out that educators should take a number of internal and external factors into consideration, and that students, teachers, colleagues and other components should be considered as a part of the process and should be included in the evaluation of the process. It is also emphasized that in this process educators must be compassionate and understanding by trying to understand themselves and others.

Under the third research question, the metaphorical descriptions of graduate and success concepts in the output dimension of the education system are analyzed. Findings reveal that there are differences between PFCP and education faculty students. PFCP students (56.00%) were found to have a much more positive attitude towards the graduate concept than education faculty students (11.00%). The reason why PFCP students have positive but education faculty students have negative attitudes towards graduation can be that PFCP students have more job opportunities while education faculty students are less likely to have another job other than being a teacher. The students from other faculties are also hopeless about their career like education faculty students. In the study of Akoğlan and Dalkıranoglu (2013), it was found that students do not receive sufficient guidance in their career decisions; these decisions are taken according to traditional patterns, financial concerns outweigh career possibilities, and students have pessimistic feelings about business life. The research also pointed out that the students aim to have a reliable / permanent job as soon as possible. The employment of teachers as civil servants in large numbers makes it attractive to graduate from education faculties. However, since those from other faculties who get pedagogical formation certificates started to be qualified to be teacher candidates, the number of candidate teachers to be recruited every year has increased, but the chance of being recruited has decreased. In the study conducted by Safran et al. (2013), in which the data of the graduates from science, math, social studies and education of religion & ethics departments related to Public Staff Selection Exam were analyzed, it was reported that the vast majority of test-takers are prospective teachers from faculties other than education faculties.

In terms of the concept of success, PFCP and education faculty students made descriptions using positive metaphors. This may be closely related to the fact that the participants are senior students because both groups will achieve serious success by graduating from university. However, the situation is actually different when the success rates in Public Employee Selection Exam (PESE) and teacher competencies are considered. The studies conducted in the field (Safran et al. 2013; Yıldırım, 2017) showed that students from education faculties are more successful in Teaching Field Knowledge Test than those from other faculties. This success may be the result of the quality of training given to both groups. İncik and Akay (2014), in their study on the comparison of teacher competencies, noted that students from education faculties find the training given to them sufficient to a large extent while students registered at PFCP have the opinion that it is inadequate as it is given in a limited period of time. Yüksel (2013), who discussed the problem in terms of scores obtained for university entrance and scores obtained from Educational Sciences Test as a section of PESE, determined a low level of correlation between the two types of scores. This indicates that students who graduate from departments that admit students with high scores cannot be as much successful in Public Employee Selection Exam, Educational Sciences Test. Therefore, not only the quality of PFCP but also the quality of education faculties and their teaching outcomes should be examined.

Keeping in mind that the common perceptions about the education system are positive in both

groups and similar to each other, some issues should be noted here. First of all, considering the fact that PFCP will still be offered in near future and there are currently thousands of PFCP graduates having been qualified as teacher candidates, issues about these programs should be put on agenda. The current infrastructure of PFCP should be strengthened, courses should be given in longer periods of time and school practice hours should be increased in order for students, who have positive attitudes towards education system (Özkan, 2012; Polat, 2013) and see PFCP as a source of knowledge and a second chance (Dündar & Karaca, 2013), to go through a quality education. Otherwise, it is highly probable that these candidates will have serious problems while performing teaching profession with the current system and program. Therefore, it should be admitted that prospective teachers from other departments than education faculties have also strengths and, it is necessary to search for ways to eliminate their weaknesses both before and during service.

The same is true for education faculties. It can be inferred from the descriptions that the perceptions of the participants are influenced more and in positive way by the relationships they develop at schools rather than the physical facilities of schools. In that vein, they are more likely to develop empathy, have ideas about the process and find solutions if they stay in close contact with school principals, teachers and students. For these reasons, school-faculty collaboration needs to be strengthened in every sense and school experience courses should be increased in undergraduate programs of education faculties.

In this study, only prospective teachers' perceptions were revealed through metaphors. However, for further studies, the experiences of prospective teachers in their own learning process can be examined, and concrete relationships can be established accordingly in terms of their views about the education system and finally the effects of social, cultural and economic variables can be revealed.

Türkçe Sürüm

Giriş

Toplumların ilerlemesinde eğitim çok önemli bir etmendir. Eğitimin kalitesi de öğretmenlerin yetiştirilmesiyle doğrudan ilgilidir (Aysu, 2007). Türkiye’de, öğretmen yetiştirme serüveni 16 Mart 1848 yılında Darülmualiminin açılmasıyla başlamış ve yıllar içerisinde birçok değişikliğe uğramıştır. 1973 yılında çıkarılan ve hala yürürlükte olan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 43. maddesinde öğretmenlik mesleği, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği olarak tanımlanmıştır.

Türkiye’de öğretmenlik mesleğinin saygınlığı 1970’li yıllara kadar korunmuş, ancak daha sonra hızlı toplumsal, siyasal değişme ve sanayileşme ile birlikte giderek gerilemeye başlamıştır. 1980’li yıllarda yeni meslek gruplarının ortaya çıkması ve memurların gelir düzeylerinin giderek düşmesi ile birlikte öğretmenlik mesleği de eski saygınlığını giderek yitirmiş ve toplumsal statüdeki yeri düşmeye başlamıştır (Aycan, 2015). Bu düşüşte öğretmen açığını kapatmak için yedek subay öğretmenlik, vekil öğretmenlik, öğretmenlik formasyonu kursları, mektupla öğretmen yetiştirme, hızlandırılmış programla öğretmen yetiştirmenin (Akyüz, 2001) de etkili olduğu düşünülebilir. 1982’den itibaren öğretmen yetiştirme görevinin eğitim fakültelerine verilmesiyle nicelik ve nitelik açısından bir iyileşme hedeflenmiştir. Öğretmen açığının giderilemediği zamanlarda, eğitim fakültesi mezunu olmayanların öğretmen olmalarını sağlamak için dönem dönem çeşitli sertifika programları açılmıştır (Eraslan & Çakıcı, 2011). Öğretmenlik sertifika programları daha sonrasında alınan 97, 39 ve 2761 sayılı kararlarla birçok kez yapılandırılmıştır (YÖK, 1998). 1998’de YÖK, pedagojik formasyon programlarının uygulamadan uzak, süre ve kapsam olarak yetersiz olduğunu ileri sürerek kapatmış ve alternatif olarak 3,5 + 1,5 ya da 4+1,5 yıl formülleri ile tezsiz yüksek lisans eğitiminden sonra öğretmenlik yolunu açmıştır (Polat, 2013). Daha sonra 2010 yılında tezsiz yüksek lisans programından vazgeçilerek, içinde öğrencilerin not ortalamalarının da bulunduğu belirli kriterler konularak pedagojik formasyon vermeye başlanmıştır. 2012’de formasyon bir kez daha kaldırılmış fakat sonrasında yeniden devam edilmesi için karar alınmıştır. Son olarak 20 Şubat 2014’te yayımlanan “Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına İlişkin Usul ve Esaslar” yönetmeliğine göre kontenjanlar ve kabul koşulları (akademik ortalama, üniversite giriş puanı vb.) üniversite senatolarınca belirlenip öğretmen adayları bu programlara kayıt yaptırmaktadır.

Öğretmen yetiştirme sisteminin tüm bileşenlerinin, sürekli bir değerlendirme süreci içinde sorgulanması, bugünün ve geleceğin gerektirdiği nicelik ve nitelikte öğretmen yetiştirmek için sürekli iyileştirilmesi gerekmektedir (Atanur Başkan, Aydın & Madden, 2006). Bu nedenle farklı kaynaklardan beslenerek eğitim-öğretim süreçlerini tamamlayan öğretmen ve öğretmen adayları birçok araştırmanın konusu olmuştur. Bu çalışmaların bazıları sadece fen-edebiyat fakültesi öğrencileriyle yapılmışken (Demircioğlu & Özdemir, 2014; Eraslan & Çakıcı, 2011; İlğan, Sevinç & Arı, 2013; Kartal, 2009; Yüksel, 2004), bazıları eğitim fakültesi öğrencileri ile karşılaştırmalı olarak yapılmıştır (Elkatmış, Demirbaş & Ertuğrul, 2013; Kart, 2016; Polat, 2013; Sayın, 2005; Şimşek, 2005; Terzi & Tezci, 2007).

Metaforlar aracılığıyla yürütülen çalışmalarda duygu ve düşünceler daha güçlü bir şekilde ifade edilebildiği gibi, ifade edilmesi zor unsurlar da somutlaştırılarak aktarılabilir. Lakoff ve Johnson (1980) metaforların insanların algılama ve düşünme yapılarına göre şekillendiğini ve algı ve anlayışı da yapılandırdığını ifade etmiştir. Bu nedenle metaforların kişilerin eğitimle ilgili sorunları anlaması ve farkındalık geliştirmesinde güçlü unsurlar olduğu düşünülmektedir. Tompkins ve Lawley (2002)’e göre metaforlar, bireyleri yaratıcı düşünmeye yönlendirerek, kendilerini sınırlamadan dilde alt anlamlarla kendilerini ifade etmelerine olanak sağlamaktadır. Bu yönüyle metaforlar, eğitim alanındaki birçok unsurun anlamlandırılıp algılanmasında önem teşkil etmektedir. Metaforlar aracılığıyla hem öğretmen, hem öğrenci hem de öğrenme-öğretme ortamındaki birçok unsurun rolü ve işlevi daha etkili ve verimli

bir hale getirilebilir. Bu yönüyle metaforlar eğitim alanındaki birçok çalışmanın konusu olmuştur. Bu çalışmaların bazıları öğrenci ve kurum arasındaki etkileşimi (Hoffman & Kretovcics, 2004), bazıları öğretmenin öğretme algılarını (Oxford vd., 1998) ve bir kısmı da öğrencilerin öğrenmeyle ilgili algılarını konu almıştır (Bozlk, 2002).

Araştırmanın Önemi

Eğitim sistemi ile ilgili yapılan çalışmaların temelinde sistemin boyutlarının verimi ve birbirleri ile olan ilişkileri incelenmektedir. Katz ve Kahn (1977) açık sistemin girdi, işleme süreci, çıktı, geribildirim ve çevre gibi öğelerden oluştuğunu ifade etmektedir. Eğitim sistemi sosyal ve açık bir sistemdir. Bu durumda öğretmen, öğrenci, veli, okul, okul müdürü, öğretim programı ve kullanılan materyaller okul sisteminin girdilerini oluşturmaktadır. Başarı, mezun, iş doyumu gibi çıktılarının kalitesini ise süreçte kullanılan öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme-değerlendirme sistemleri, etik uygulamalar ve sınıf yönetimi gibi öğretmenlik mesleğinin temel uygulama alanları belirlemektedir. Birbiriyle yoğun etkileşim halinde olan eğitim sisteminin girdi, süreç ve çıktısı ile ilgili bu temel kavramların pedagojik formasyon sertifika programında (PFSP) ve eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adayları tarafından nasıl tanımlandığının mecazlar yoluyla ortaya çıkarmak, bu adayların geçirmiş oldukları öğrenim sürecinin kalitesi hakkında fikir sahibi olunmasına yardımcı olabilir. Bununla birlikte yakın gelecekte sistemin uygulamacıları olan öğretmen adaylarının eğitim sisteminin girdi, süreç ve çıktı boyutlarındaki algılarının gelecekte öğretmenlik mesleğini icra ederken sergileyecekleri öğretmenlik yaklaşımlarını tahmin etme boyutunda oldukça değerli olduğu düşünülebilir. PFSP ve eğitim fakültesindeki öğretmen adaylarının eğitim sistemiyle ilgili algılarının karşılaştırmalı bir şekilde ortaya konması ayrışmaların ve örtüşmelerin görülmesini kolaylaştıracaktır. Çalışma bu yönüyle öğretmen yetiştirme politikalarının değerlendirilmesine ışık tutması açısından büyük önem taşımaktadır.

Öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemi ile ilgili algılarının belirlenmeye çalışıldığı çalışmalarda ya sistem bir bütün olarak ele alınmış (Kasapoğlu, 2016; Örucü, 2014) ya da sistemi oluşturan parçalardan öğretmen (Çocuk, Yokuş & Tanrıseven, 2015; Ekiz & Koçyiğit, 2013; Ma & Gao, 2017; Pektaş & Kıldan, 2009; Polat, 2013; Saban, 2004; Saban, Koçbeker & Saban, 2006; Yalçın Arslan & Cinkara, 2016), öğrenci (Bozkl, 2002; Saban, 2009; Sezgin vd., 2014; Hoffman & Kretovcics, 2004), okul (Aydoğdu, 2008; Cerit, 2006; Inbar, 1996; Mahlios & Maxon, 1998; Saban, 2008; Örucü, 2014; Özdemir, 2012), okul müdürü (Günbayı, 2011; Konan & Yılmaz, 2016; Yalçın, 2011), öğretim programı (Gültekin, 2013; Örtten & Erginer, 2016; Özdemir, 2012), materyal (Eren & Tekinaslan, 2013), sınıf yönetimi (Akar & Yıldırım, 2009), ölçme ve değerlendirme (Acar Güvendir & Özer Özkan, 2016; Harris, Harnett & Brown, 2009; Kardeşahinoğlu, 2015; Tatar & Murat, 2011; Tekinarıslan, 2013; Taşdemir & Taşdemir, 2016) ve etik (Altınkurt & Yılmaz, 2011; Dinç, 2016; Gençoğlu, 2015; Mısırlı, 2016) kavramları tek tek ele alınmıştır. Ancak bu çalışmayı önemli kılan bir diğer nokta da sistemin girdi, süreç ve çıktı boyutundaki tüm unsurlarını bir arada ele alıp öğretmen adaylarının sistemi ve temelde onu oluşturan parçaları nasıl algıladıklarını daha somut bir şekilde ortaya koymayı hedeflemesidir. Böylece öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemi ile ilgili varsa olumsuz algılarının hangi kavramlardan kaynaklandığını tespit edip gerek yükseköğretim kurumlarında gerekse okullardaki eksikliklerin düzeltilmesi yönünde yol göstermesi hedeflenmektedir. Son olarak çalışmanın nitel yöntem kullanılarak verilerin metaforlar yoluyla toplanması duygu ve düşüncelerin daha iyi ifade edilmesine ve böylece soyut kavramların somutlaştırılmasına yardımcı olarak öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin algılarının derinlemesine anlaşılmasına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı PFSP kayıtlı Fen-Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı son sınıf öğrencileri ile Eğitim Fakültesi İngiliz Dili Eğitimi bölümü son sınıf öğrencisi öğretmen adaylarının eğitim sisteminin girdi, süreç ve çıktı boyutundaki temel kavramlarına ilişkin algılarının karşılaştırmalı olarak metaforlar yoluyla belirlenmesidir. Araştırmanın amacı kapsamında yanıt aranacak sorular şunlardır:

1. Öğretmen adaylarının eğitim sisteminin girdi boyutundaki kavramları tanımlarken kullandıkları metaforlar nelerdir?
2. Öğretmen adaylarının eğitim sisteminin süreç boyutundaki kavramları tanımlarken kullandıkları metaforlar nelerdir?
3. Öğretmen adaylarının eğitim sisteminin çıktı boyutundaki kavramları tanımlarken kullandıkları metaforlar nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim kullanılmıştır. Olgubilim (fenomenoloji) deseni, farkında olunan ama derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunamayan olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim, bireylerin tümüyle yabancı olmadığı aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığı olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için uygun bir araştırma zemini oluşturmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Çalışma Grubu

Çalışma grubu olasılığa dayalı olmayan örneklem tekniklerinden amaçsal örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Amaçsal örnekleme araştırmacının kendi kişisel gözlemlerinden hareket ederek araştırma sorusuna uygun olduğunu düşündüğü belirli özellikleri taşıyan deneklerin seçildiği örneklemedir (Gürbüz & Şahin, 2014). Bu araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep Üniversitesi PFSP kayıtlı 34 Fen-Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı öğrencisi ile aynı üniversitenin Eğitim Fakültesi İngiliz Dili Eğitimi bölümünde okuyan 18 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmanın bu iki gruba yürütülmesinin nedeni, her iki gruptaki öğretmen adaylarının öğretmenlik alanları, atama ve ders okutma esaslarının birbirinin aynısı olmasıdır (Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları, 2014, p.17). Eğitim fakültesi ya da PFSP mezunu olup ataması yapılan öğretmenler aralarında fark olmaksızın ilkokul, ortaokul ya da lisede çalışabilmektedirler. Ancak eğitim fakültelerinin diğer öğretmenlik alanları mezunları ve PFSP mezunları karşılaştırıldığında atamalarının farklı okul kademelerine yapıldığı görülmektedir. Örneğin; fen edebiyat fakültesi Türk dili ve edebiyatı bölümünden mezun olan ve formasyon eğitimi alan öğrenciler liselerde Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği yapabilmekteyken; eğitim fakültesi Türkçe öğretmenliği mezunu öğrenciler ortaokullarda çalışabilmektedirler. Söz konusu durum eğitim fakültesindeki ilköğretim matematik öğretmenliği bölümü ve fen edebiyat fakültesindeki matematik bölümleri için de geçerlidir (Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları, 2014, pp.33-34).

Veri Toplama Aracı ve Süreci

Bu araştırmada öğretmen adaylarının, eğitim sistemine ilişkin sahip oldukları algıları ortaya çıkarmak için, öğretmen, öğrenci, veli, okul, okul müdürü, öğretim programı, öğretim materyali, öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme-değerlendirme, etik, sınıf yönetimi, mezun ve başarı kavramlarını metafor kullanarak açıklamaları istenmiştir. Katılımcılara görüşlerini bildirmeleri için her bir kavram için –örneğin öğretmen kavramına ilişkin- “Öğretmen..... gibidir; çünkü” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Bu şekilde öğretmen adayları 13 kavram için 13 metafor kullanmış ve gerekçelerini açıklamışlardır. Saban (2009), metaforların bir veri toplama aracı olarak ele alındığını, çalışmalarda “gibi” kelimesinin genellikle “metaforun konusu” ile “metaforun kaynağı” arasındaki bağı daha açık bir şekilde çağrıştırmak için kullanıldığını; “çünkü” kelimesinin ise katılımcıların kendi metaforları için bir “gerekçe” (veya “mantıksal dayanak”) sunmaları için kullanıldığını ifade etmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Veri analizi sürecinde öncelikle öğretmen adaylarından gelen tüm metaforlar ve gerekçeleri not edilmiştir. Metaforu ya da gerekçesi yazılmayan kağıtlar analiz dışı bırakılmıştır. Verilen cevaplar anlamlarına göre olumlu, olumsuz ve temel özellik olarak 3 kategoriye ayrılmıştır. Özellikle olumlu ve temel özellik kategorilerindeki açıklamalar birbirine çok yakın olmakla birlikte tanımlama sonrasındaki açıklamalar farklılıkları ortaya koymaktadır. Örneğin velilerin kültürel olarak kendilerine benzeyen çocuklar yetiştirmeleri, velilerin; okulda uzun süre kalınması, okulun; okul müdürlerinin belirli bir mesleki kıdeme sahip olmaları da okul müdürü olmanın doğal bir sonucudur. Veli kendisi gibi “iyi” ya da “kötü” çocuk yetiştirebilir; okulda uzun zaman geçirmek eğlenceli, öğretici ya da sıkıcı olabilir; müdürün mesleki kıdeme sahip olması deneyimli ya da yeniliklere kapalı olmanın belirtisi olabilir. Dolayısıyla bunun gibi mantıksal gerekçeleri tam olarak belirtilmeyen ya da kavramın olumlu/olumsuz yönlerini vurgulamayan metaforlar temel özellik kategorisinde ele alınmıştır. Ancak olumlu ve olumsuz özellikler kategorisine yerleştirilen metaforlar çok daha kesin yargılara varılmasını kolaylaştırmaktadır. Örneğin; velilerin destekleyici ve yol gösterici olmaları; okulun aile sıcaklığı taşıması; okul müdürünün düzen sağlayıcı ve problem çözücü yanlarını ortaya çıkaran metaforlar ise olumlu özellikler kategorisine dahil edilirken; okulun hapisaneye, okul müdürünün gardiyana benzetildiği metaforlar doğrudan olumsuz kategorisine eklenmiştir. Bu sınıflandırma işlemi sırasında metaforlar ve gerekçeleri birlikte değerlendirilmiştir. Çünkü bazı metaforlar olumsuzluk çağrıştırmasına rağmen mantıksal açıklamasına bakıldığında olumlu olduğu görülmüştür. Ters durumlar da zaman zaman yaşanmıştır. Aynı metaforun farklı anlamlar taşıdığı tanımlamalar doğrudan alıntılar yapılarak açıklanmaya çalışılmıştır. Tablolar oluşturulurken metaforlar önce frekanslarına sonra alfabetik sıraya göre listelenmiştir.

Geçerlik ve güvenilirliği sağlamak için toplanan verilerin analiz süreci açıklanmış ve kategorilerin hepsinde yer alan metaforların tamamı bulgular kısmında okuyucuya sunulmuştur. Çalışmada inandırıcılığı sağlamak için her bir metaforun hangi kategoriye ait olduğunu teyit etmek amacıyla İngiliz dili eğitimi alanında bir uzmana sunulmuştur. Uzman incelemesi araştırma konusu ve metodolojisi hakkında uzmanlaşmış ya da en azından bilgi sahibi olan kişilerden seçilmesi gerekmektedir (Merriam, 2013; Yıldırım & Şimşek, 2006). Bu niteliklere sahip bir alan uzmanının ve araştırmacıların yaptığı değerlendirmeler karşılaştırılmış ve örtüşmeyen kategori-metafor eşleştirmeleri üzerinde tartışılarak fikir birliğine varılmaya çalışılmıştır. Araştırmacılar ve uzman tarafından görüş birliğine varılamayan metaforlar analiz dışı bırakılmıştır. Uzman görüşünden sonra kategorilere son hali verilmiştir. Ayrıca ham veriler hiçbir yorum yapılmaksızın verinin doğasına mümkün olduğu ölçüde sadık kalınarak aktarılmaya çalışılmış, doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Katılımcılardan yapılan alıntılarda pedagojik formasyon öğrencileri için “F”, eğitim fakültesi öğrencileri için “E” kısaltması kullanılmıştır. Örneğin 10. sıradaki formasyon öğrencisinden yapılan bir alıntı için F10; 6. sıradaki eğitim fakültesi öğrencisinden yapılan alıntı için E6 kısaltması kullanılmıştır.

Katılımcı sayıları eşit olmadığı için verilerin yüzdeleri de hesaplanmıştır. 34 PFSP ve 18 eğitim fakültesi öğrencisi kendilerine yöneltilen 13 sorunun tamamını yanıtlamamıştır. Ayrıca geçerlik güvenilirlik çalışmaları sonucunda uzlaşmaya varılamayan ve kategori dışı bırakılan metaforlar ve açıklamaları bulunmaktadır. Dolayısıyla tüm bu sorular da frekans ve yüzde hesaplamasına dahil edildiği için bazı tanımlamalarda frekanslar 34 veya 18’e, yüzdelerin toplamı da %100’e ulaşmamıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırmadan elde edilen veriler dört alt problem ekseninde değerlendirilmiştir. Her kavrama ilişkin metaforlar PFSP ve eğitim fakültesi grupları için ayrı ayrı gösterilerek frekansları ve yüzdelerine göre sıralanmıştır. Metaforlar anlamlarına göre olumlu, olumsuz ve temel özellik kategorilerine ayrılmıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ilk alt problemi “Öğretmen adaylarının eğitim sisteminin girdi boyutundaki kavramları tanımlarken kullandıkları metaforlar nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Bu probleme cevap aramak amacıyla öğretmen adaylarına eğitim sisteminin girdi boyutundaki öğretmen, öğrenci, veli, okul, okul müdürü, öğretim programı ve öğretim materyali kavramlarını metafor kullanarak tanımlamaları istenmiştir. Tablo 1’de öğretmen kavramına ilişkin elde edilen veriler gösterilmektedir.

Tablo 1.
Öğretmen Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon		Eğitim Fakültesi			
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Işık (6), Anne-baba (5), Su(2), Ağaç(1), Ay(1), Bahçıvan(1), Bilim insanı(1), Fedai(1), Güneş(1), Hayat(1), Hayat çizgisi(1), İnek(1), Kapı(1), Kum saati(1), Mimar(1), Mum(1), Orkestra şefi (1), Pusula(1), Rehber(1), Trafik lambaları(1), Yaşam koçu(1), Yıldız(1)	f:32 %:94.00	Olumlu	Mum (4), Işık(3), Ağaç(1), Güneş-su-toprak (1), İktisatçı (1), Lider(1), Meyve veren dal(1), Mimar(1), Oyuncu(1), Sanatçı(1), Şiir (1), Ulu çınar(1)	f: 17 %:94.50
Olumsuz	Trafik polisi (1)	f:1 %:3.00	Olumsuz	-	f: 0 %: .00
Temel özellik	Orkestra şefi (1)	f:1 %:3.00	Temel özellik	Senarist	f:1 %:5.50

Tablo 1’e göre öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%94.00 ve %94.50) öğretmen kavramı ile ilgili olumlu metaforlar kullanmışlardır. Her iki grupta da özellikle ışık kaynağı (ışık, mum, güneş, ay, yıldız) metaforları öğretmeni tanımlarken kullanılmıştır. Bu metaforların hemen hepsinde mantıksal gerekçe olarak “aydınlatır” cevabı verilmiştir. Örneğin: “Öğretmen ay gibidir; çünkü karanlık, bilgisiz yönlerimizi aydınlatır.” (F19)

Olumlu anlam içeren metaforlar içinde öğretmenin yol göstericiliğine ve yönlendiriciliğine (rehber, ışık, orkestra şefi, anne, pusula, lider) işaret eden metaforlar bulunmaktadır. Yetiştirme, büyütme ve yapılandırma anlamı taşıyan olumlu metaforlar ise; bahçıvan, kum saati, ağaç, su ve mimar olarak sıralanmıştır. Bu anlamdaki en belirgin metafor şöyledir: “Öğretmen bahçıvan gibidir; çünkü çocuk gelişimini bilir, ona göre yetiştirir.” (F10) Öğretmenlerin eğitici ve öğreticiliği üzerine oluşturulan metaforlar anne-baba, yaşam koçu, bilim insanı, fedai ve ulu çınar olmuştur. Örnek bir ifade şu şekildedir: “Öğretmen ulu çınar gibidir; çünkü dallarının altındakileri öğrettikleriyle büyütür.” (E3)

Öğretmen kavramı ile ilgili tek olumsuz metafor bir öğretmen adayının trafik polisi metaforudur. F30 şöyle ifade etmiştir: “Öğretmen trafik polisi gibidir; çünkü hep ceza vermeye uğraşır.” (F30) Öğretmenliğin temel özelliklerine her iki gruptan birer öğretmen adayı vurgu yapmıştır. Orkestra şefi ve senarist metaforları şu şekilde kullanılmıştır: “Öğretmen orkestra şefi gibidir; çünkü sınıfın hakimiyeti ondadır.” (F29) “Öğretmen senarist gibidir; çünkü öğrencilere rollerini verir.” (E12)

Bazı durumlarda aynı metafor farklı anlamlar içerebilmektedir. Örneğin öğretmen kavramı ile ilgili orkestra şefi metaforu “Öğretmen orkestra şefi gibidir; çünkü yol gösterir.” ifadesinde olumlu anlamda kullanılırken yukarıda görüldüğü öğretmenliğin temel özelliğini vurgulamak için de aynı metaforu kullanmıştır.

Eğitim sisteminin girdi boyutundaki bir diğer kavram olan öğrenci ile ilgili metaforlar Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2.
Öğrenci Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon		Eğitim Fakültesi			
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Bitki(1), Çiçek(1), Kök(1), Ocak(1)	f:4 %:12.00	Olumlu	Tüccar(1)	f:1 %: 5.50
Olumsuz	Bukalemun (1),Cips paketi(1), Çilekeş(1), Denek(1), Köpek balığı(1), Mahkum(1), Uzay(1)	f:7 %:20.00	Olumsuz	Asker (1), Mahkum(1)	f:2 %: 11.00
Temel özellik	Ağaç (2), Boş levha (2), Fidan (2), Oyun hamuru (2), Tohum (2), Ağustos böceği(1), Ay çekirdeği(1), Bilgi topu(1), Boş defter(1), Çocuk (1), Hard disk(1), Heykel(1), İşlenmemiş ürün (1), Ram(1), Su(1), Tutuşturulacak çıra(1), Yavru kuş(1), Yolcu(1)	f:23 %:68.00	Temel özellik	Çiçek (3), Ağaç(1), Çamur(1), Fidan(1), Figüran(1), Fotoğraf makinesi(1), Ham madde(1), Hasta(1), Karınca (1), Kil(1), Mum(1), Oyun hamuru(1), Tohum (1)	f:15 %:83.50

Tablo 2'ye göre öğretmen adayları öncelikle öğrencilerin temel özelliklerine odaklanmışlardır. Her iki çalışma grubu için de en yüksek frekans (23 ve 15) ve yüzdeler (%68.00 ve %83.00) temel özellik kategorisinde görülmektedir. Ağaç, çiçek, fidan, tohum, yavru kuş gibi gelişme ve büyüme özelliği gösteren canlı metaforlar öğrencilerin temel özelliklerini vurgulamak için kullanılmıştır. "Öğrenci yavru kuş gibidir; çünkü ilgiye ihtiyaç duyar." (F34) "Öğrenci çiçek/fidan gibidir; çünkü sularsan büyür." (E6, E10) Ayrıca bitki, çiçek, kök gibi benzer metaforlar öğrencilerin olumlu yönlerini tanımlarken de kullanılmıştır. "Öğrenci çiçek gibidir; çünkü çiçek gibi gelişir, geliştikçe güzelleşir." (F10)

Katılımcılar öğrencilerin temel özelliklerinden bahsederken şekillendirilme yönlerini boş levha, oyun hamuru, kil, çamur, tutuşturulacak çıra ve ham madde metaforlarını kullanmışlardır. Birkaç örnek vermek gerekirse: "Öğrenci boş levha gibidir; çünkü öğretmen tarafından doldurulur." (F11) Eğitim fakültesinden bir öğretmen adayı da (E3) öğrenci için ilk bakışta olumsuz gibi algılanan ancak gerekçesini okuyunca olumlu bir benzetim olduğu anlaşılan tüccar metaforunu kullanmıştır. Şöyle ki: "Öğrenci tüccar gibidir; çünkü her şeyin en iyisini, en yenisini toplar."

PFSP kayıtlı öğretmen adayları (%20.00) eğitim fakültesindeki öğretmen adaylarından (%6.00) daha fazla olumsuz metafor kullanmışlardır. Bu metaforlar öğrenciliğin genel olarak zorluğundan (asker, mahkum, denek, çilekeş) bahsederken bazıları da olumsuz kişilik özelliklerinden (cips paketi, köpek balığı, uzay) bahsetmiştir. Bazı alıntılar şu şekildedir: "Öğrenci denek gibidir; çünkü eğitim felsefeleri üzerlerinde uygulanır." (F7) "Öğrenci mahkum gibidir; çünkü her şeye itaat etmek zorundadır." (E5) "Öğrenci cips paketi gibidir; çünkü dolu görünür ama içi çok az doludur." (F12)

Eğitim sisteminin girdi boyutundaki bir diğer kavram olan veli ile ilgili metaforlar ise Tablo 3'te gösterilmektedir. Tablo 3'de katılımcıların veli kavramını tanımlarken kullandıkları metaforların büyük çoğunluğunun (PFSP için %65.00; eğitim fakültesi için % 85.00) olumlu olduğu; eğitim fakültesi öğrencilerinin hiç olumsuz kod kullanmadığı; PFSP öğrencilerinin 3 olumsuz kod kullandığı, geriye kalan kodlarda da velilerin temel özelliklerini vurguladığı görülmüştür. Veli ile ilgili olumlu kodlara ilişkin gerekçelere bakıldığında, katılımcıların velilere destekleyici (kapı, tutunacak dal, dağ, kaya, duvar, cankurtaran); geliştirici (satraç oyuncusu, hazine anahtarı, merdiven, aslan); yol gösterici (rehber, ışık, lider, kullanma kılavuzu, pusula); değerli (su- güneş, çayın yanında içilen sigara, inşaata atılan temel, kalp, mücevher); koruyucu (orman, güvenlik görevlisi, ev, doğa, melek); ihtiyaç duyulan/karşılayan (para, yuva, nimet, yardım derneği); mutluluk kaynağı (tatlı, yakın arkadaş) rollerini yükledikleri görülmektedir. Bu roller verilen örneklere bakıldığında; "Veli merdiven gibidir; çünkü çocuğunun yükselmesi için basamak olur." (F23) "Veli çayın yanında içilen sigara gibidir; çünkü hiç bitmesin istersin." (F14)", "Veli tatlı gibidir; çünkü yesen de yemesen de yanında olması seni mutlu eder." (E9)

Tablo 3.
Veli Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon		Eğitim Fakültesi			
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Işık (2), Aslan (1), Çayın yanında içilen sigara(1), Dağ(1), Doğa(1), Ev (1), Güvenlik görevlisi(1), İnşaata atılan temel(1), Kapı(1), Kaya(1), Köprü(1), Merdiven(1), Orman (1), Para(1), Rehber(1), Sabır taşı(1), Satranç oyuncusu(1), Su kaynağı(1), Su-güneş(1), Tutunacak dal(1), Yakın arkadaş(1)	f:22 %:65.00	Olumlu	Duvar (2), Cankurtaran(1), Değerli mücevher(1), Demir (1), Işık(1), Kalp(1), Kullanma kılavuzu(1), Lider(1), Melek (1), Nimet(1), Pusula(1), Tatlı(1), Yardım derneği(1), Yuva(1)	f:15 %:83.50
Olumsuz	Dört başı mamur(1), Otorite(1), Parkur (1)	f:3 %:9.00	Olumsuz	-	f:0 %: .00
Temel özellik	Ayna (2), Bahçıvan(2), Hazine anahtarı(1), Heykeltıraş(1), İlk dokunuş(1), Pişen yemek(1), Radar (1)	f:9 %:26.00	Temel özellik	Çiftçi(1), Ördek sürüsü lideri(1)	f: 2 %:11.00

Veliyi tanımlayan metaforlar arasında yoğun olarak onun temel özelliği olarak kendisi gibi öğrenciler yetiştirmesini vurgulayan ayna ve ördek sürüsü lideri ile çocukları büyütme rolünü vurgulayan bahçıvan, çiftçi, heykeltıraş metaforları kullanılmıştır. Bir örnek vermek gerekirse: “Veli ördek sürüsünün lideri gibidir; çünkü o ne yaparsa çocukları aynısını yapar.” (E5) PFSP grubundan bir katılımcı (F34) da velinin çocuğunun her hareketinden haberdar olmasını şöyle açıklamıştır: “Veli radar gibidir; çünkü çocuğun başına ne gelse hemen öğrenir.”

PFSP öğrencileri velileri sorumluluk almayan (dört başı mamur), yersiz baskı kuran (otorite) ancak çocuklarına çok da müdahale edemeyen (parkur) kişiler olarak velilerin olumsuz özelliklerini tanımlamışlardır. Bu konuda F30 kodlu öğrenci “Veli parkur gibidir; çünkü çocuklarının engellerini aşamaz.” tanımlamasını yapmıştır.

Eğitim sisteminin önemli bir boyutu olan okul kavramı ile ilgili metaforlar ise Tablo 4’te gösterilmektedir. Tablo 4’de okul tanımlamasında kullanılan kavramlar incelendiğinde PFSP öğrencileri ve eğitim fakültesi öğrencilerinin çoğunlukla temel özellikleri içeren metaforlar kullandığı; olumsuz kodların her iki katılımcı grubunda azınlıkta olduğu görülmektedir. Olumlu anlam içeren metaforlarda okulun yaşam alanı anlamlarını içeren metaforlar (yuva, ev, hayat, ağacın gölgesi, baba ocağı, tarla) her iki katılımcı grubunda sıklıkla kullanılmakla birlikte yuva, ev, hayat ve tarla metaforlarına farklı anlamlar yüklemişlerdir. F13’ün kurduğu “Okul yuva gibidir; çünkü orda diğer öğrencilerle yaşarsın.” cümlesinde yuva metaforu okulun temel özelliğini anlatırken; F15’in “Okul yuva gibidir; çünkü aile sıcaklığı vardır.” cümlesindeki yuva okulun olumlu bir şekilde tanımlamıştır. AVM, bilim evi, bilet gişesi, fabrika, hardware, kök, kulis, önsöz, tarla ve yuva metaforları ise okulun öğrencileri hayata hazırlama rolünü anlatmıştır. Örnek vermek gerekirse: “Okul hardware gibidir; soyut işlemler için somut düzenek sağlar.” (E18) “Okul bilet gişesi gibidir; çünkü buradan bilet alınmadan yola devam edilmez.” (F28)

Okulun temel özelliklerinden farklılıkları barındırma ayrı bir dünya, bahçe, benzersiz hane, Taksim, tiyatro salonu ve ülke metaforları ile tanımlanmıştır. Olumlu bir tanımlama olan bahçe kavramı, mantıksal gerekçesiyle birlikte temel özellik niteliği taşıyan bir açıklamaya dönüşmüştür. Şöyle ki: “Okul bahçe gibidir, çünkü bin bir renk çiçek de vardır diken de.” (F10) Ev, ikinci dünya, ikinci hayat ve uzun yol metaforlarıyla da okulun uzun zaman geçirilen bir yer olduğu vurgulanmıştır. “Okul ikinci dünya gibidir; çünkü zamanımızın çoğu burada geçer.” (E9)

Tablo 4.
Okul Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon		Eğitim Fakültesi			
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Yuva (2), Ağacın gölgesi(1), Baba ocağı(1), Bilet gişesi(1), Ev (1), Geleceğe açılan kapı(1), Hayat(1), İkinci ev(1), Kök(1), Önsöz(1), Tarla(1), Ülke (1), Vatan(1), Yağmur damlası(1), Yaşam alanı(1)	f:15 %:44.00	Olumlu	Yuva (2), AVM(1), Bilim evi (1), Fabrika (1), Hardware (1), Kulis (1)	f:7 %:39.00
Olumsuz	Askeriye(1)	f:1 %:3.00	Olumsuz	Askeriye (1), Hapishane (1), İşkencehane (1)	f:3 %:17.00
Temel özellik	Ev (2), Aile ortamı(1), Ayrı bir dünya(1), Bahçe (1), Beden eğitimi dersi(1), Benzersiz hane(1), İkinci dünya(1), Koşu parkuru(1), Kök(1), Kurbağa deresi(1), Tarla(1), Tedavi merkezi(1), Tiyatro salonu(1), Uzun yol(1), Ülke(1), Yuva(1)	f:18 %:55.00	Temel özellik	Ev (2), Hayat (2), Hastane(1), İkinci hayat(1), Taksim(1), Tiyatro(1)	f: 8 %:44.00

Eğitim fakültesi öğrencileri (%17.00) PFSP öğrencilerinden (%3.00) daha büyük oranda okula olumsuz anlam yüklemişlerdir. Okulla ilgili olumsuz kod kullanan öğretmen adayları benzer şekilde askeriye metaforunu kullanmışlardır. Her iki grubun anlatımları şu şekildedir: “Okul askeriye gibidir; çünkü kurallara uymak zorundasınız.” (F11) “Okul askeriye gibidir; çünkü yalnızca kurallar işler.” (E1)

Eğitim sisteminin girdi boyutundaki okul müdürü kavramı ile ilgili metaforlar ise Tablo 5’te gösterilmektedir. Okul müdürü ile ilgili toplam 52 metafor üretilmiştir. Bunlardan 27 tanesi olumlu, 16 tanesi olumsuz, 9 tanesi ise okul müdürünün temel özellikleri ile ilgilidir. Her iki katılımcı grubu büyük oranda olumlu kod bildirirken PFSP öğretmen adayları daha fazla olumsuz kod kullanmıştır. Olumlu kodlar içerisinde okul müdürünün yöneticilik (bahçıvan, beyin, şoför), kaynak sağlayıcılık (kurt, muhtar), düzen vericilik (amir, bahçıvan, bekçi, hakem, patron, organizatör, orkestra şefi), liderlik (aslan), koruyuculuk (şemsiye), yarar sağlayıcılık (doğa) ve problem çözücülük (baba) rolleri ön plana çıkmıştır. Burada kelime anlamı olumsuzluk çağrıştıran kurt, olumlu manada şu şekilde kullanılmıştır. “ Okul müdürü kurt gibidir; çünkü öğrencileri için her şeyi kapar.” (F2)

Olumsuz metaforlarda da okul müdürünün korkutucu (baş gardiyan, diktatör, kızgın boğa, ağa, Gargamel), katı (diktatör, mahkeme duvarı), otoriter (aile reisi, diktatör, kral, patron) ve beceriksiz (papağan) olduğunu belirtilmiştir. Örneğin Gargamel metaforu şöyle kullanılmıştır: “Okul müdürü Gargamel gibidir; çünkü herkes ondan çok korkar.” (F29)

Okul müdürünün temel özelliği olan yöneticilik (CEO, çoban, komutan, lider), organize edicilik (bahçıvan, kullanım kılavuzu, lider), disiplin sağlama (baba, patron) ve mesleki kıdeme sahip olma (yorgun kamyon lastiği) öğrenciler tarafından vurgulanmıştır. Bulgularda dikkat çekici bir nokta “patron” metaforunun hem olumlu, hem olumsuz hem de temel özellik kategorisinde bulunmasıdır. Aşağıda her üç kategori için örnekler verilmiştir: “Okul müdürü patron gibidir; çünkü düzeni sağlar.” (E8) “Okul müdürü patron gibidir; çünkü kuralları o koyar.” (F21) “Okul müdürü patron gibidir; çünkü disiplini sağlar.” (F4)

Öğretim programı eğitim sisteminin girdi boyutundaki en önemli faktörlerden birisidir. Öğretim programı kavramını tanımlamak için öğretmen adaylarının kullandığı metaforlar Tablo 6’da gösterilmektedir.

Tablo 5.
Okul Müdürü Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon			Eğitim Fakültesi		
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Aslan(2), Şemsiye(2), Amir(1), Baba (1), Bahçıvan(1), Bekçi(1), Doğa(1), Kurt(1), Lamba(1), Muhtar(1), Okulun direği(1), Parlayan fikir(1), Şoför(1)	f: 15 %:44.00	Olumlu	Baba (2), Yönetmen (2), Bahçıvan(1), Başbakan(1), Beyin (1), Hakem(1), Organizatör(1), Orkestra şefi(1), Patron(1), Windows(1)	f:12 %:66.00
Olumsuz	Diktatör(3), Ağa(1), Aile reisi(1), Gargamel(1), Kızgın boğa(1), Lider (1), Mahkeme duvarı(1), Papağan(1), Patron(1), Sınır kapısı(1), Uçak pilotu(1)	f:13 %:38.00	Olumsuz	Baş gardiyan(1), Kral(1), Patron(1)	f:3 %:17.00
Temel özellik	Bahçıvan(1), Çoban(1), Isınmış kamyon lastiği(1), Kullanım kılavuzu(1), Lider(1), Patron(1)	f:6 %:18.00	Temel özellik	CEO (2), Komutan(1)	f: 3 %:17.00

Tablo 6.
Öğretim Programı Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon			Eğitim Fakültesi		
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Yol haritası (5), Dümen (1), Gazete(1), Malzeme listesi(1), Plan(1)	f: 9 %:26.00	Olumlu	Harita (2), Dümen (1), Hızır(1), Menü (1), Pusula (1), Rehber (1), Kitap(1)	f:8 %:44.00
Olumsuz	Kullanım kılavuzu(2), Çalar saat(1), Çile(1), Dar elbise(1), Fasa fiso(1), Korse(1), Küçük sutyen(1), Matematik problemi(1), Pranga (1), Su (1), Tamamlanmamış hikaye (1), Yanar döner top (1), Yemek programı (1), Zincire vurulmuş köpek (1)	f:15 %:44.00	Olumsuz	Açken yapılan alışveriş (1), Dar pantolon (1), Kısaç (1), Yazılım sözleşmesi (1)	f:4 %:22.00
Temel özellik	Bir gece buluşması(1), Çocuğun gelişim dönemleri(1), Merdiven (1), Kural (1), Prospektüs(1), Yemek tarifi(1), Yeniliğe kapalı devlet(1),	f:7 %:20.00	Temel özellik	Kanun (1), Kitap taslağı (1), Kural (1), Saat (1), Senaryo (1), Tarım (1)	f: 6 %:33.00

Tablo 6 incelendiğinde eğitim fakültesindeki öğretmen adaylarının (%22.00) iki katı oranında PFSP öğretmen adayının (%44.00) öğretim programıyla ilgili olumsuz tanımlamaları olduğu görülmektedir. Öğretim programının olumsuz tarafları öğretmen adayları tarafından gereksiz (kullanma kılavuzu, fasa fiso, açken yapılan alışveriş, yazılım sözleşmesi), sınırlayıcı/sıkıştırıcı/rahatsız edici (korse, zincire vurulmuş köpek, dar elbise/pantolon, pranga, küçük sutyen, kısaç), değişken (tamamlanmamış hikaye,

su, çalar saat, yemek programı, yanar döner top) ve zor (çile, matematik sorusu) olarak nitelendirilmiştir. Farklı tanımlamalarda öne çıkanlar şunlardır: “Öğretim programı açken yapılan alışveriş gibidir; çünkü çok azı ihtiyaçtır.” (E1) “Öğretim programı korse gibidir; çünkü her zaman sıkır.” (F2)

Olumlu yorumlar incelendiğinde öğretim programının yol gösterici (harita, plan, gazete, dümen, pusula, kitap, rehber), kolaylaştırıcı (Hızır), zenginleştirici (menü) ve derse hazırlayıcı (malzeme listesi) olduğu görülmüştür. Aşağıdaki örnekler gerekçelerin anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır: “Öğretim programı Hızır gibidir; çünkü yarı yolda kalana yetişir.” (E10) “Öğretim programı malzeme listesi gibidir; çünkü elindeki malzemeye göre işe başlarsın.” (F18)

Öğretim programının planlı (çocuğun gelişim dönemleri, bir gece buluşması, tarım), kapsamlı (prospektüs, kanun) ve sistematik (saat, kural, senaryo, kitap taslağı) oluşu temel özellik kategorisinde tanımlanmıştır. “Öğretim programı bir gece buluşması gibidir; çünkü her şeyi önceden planlısınız.” (F32) “Öğretim programı kitap taslağı gibidir; çünkü içerik bilinirse ilerlemek kolaylaşır.” (E17)

Eğitim sisteminin girdi boyutundaki son kavram olan öğretim materyali ile ilgili metaforlar ise Tablo 7’de gösterilmektedir.

Tablo 7.
Öğretim Materyali Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon		Eğitim Fakültesi			
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Organ(2), Akıl(1), Alet çantası(1), Anahtarlık (1), Asistan(1), Baharat(1), Dadı (1), Değnek (1), Ek gıda (1), Etle tırnak (1), Gülüş (1), Güneş(1), Kahraman(1), Kestirme yol(1), Kitap sayfası(1), Kolaylaştırıcı(1), Koltuk değneği(1), Lego parçası(1), Maşa(1), Otobüsteki ikramlar (1), Oyun (1), Oyuncak(1), Sarf malzemesi(1), Su-toprak-gübre(1), Tarım aleti(1), Tasarım kolye(1), Televizyon(1), Temel kaynak(1), Tencere (1), Tv kumandası(1), Yol(1)	f: 32 %:94.00	Olumlu	Aksesuar (2), Yardımcı (2), Alet çantası(1), İlaç(1), İnşaat malzemesi(1), İsviçre çakısı(1), Kurtarıcı(1), Oyun(1), Pusula(1), Romanın sonu(1), Sos(1), Teker(1), Yapboz parçası(1), Yaprak(1), Yol arkadaşı(1)	f:17 %:94.50
Olumsuz	-	f:0 %: .00	Olumsuz	Karpuz (1)	f:1 %:5.50
Temel özellik	-	f:0 %: .00	Temel özellik	-	f: 0 %: .00

Öğretim materyali ile ilgili bulgularda en dikkat çekici nokta tek bir olumsuz metafor dışında tüm tanımlamaların olumlu olmasıdır. Olumsuz tanımlama şöyledir: “Öğretim materyali karpuz gibidir; çünkü içe genellikle beklendiği gibi çıkmaz.” (E5)

Öğretmen adayları öğretim materyallerinin kullanım alanlarını vurgulayarak olumlu yönlerini zorunluluk (legonun kayıp parçası, yapboz parçası, su-toprak-gübre, sarf malzemesi, tencere, tekerlek, yaprak, etle tırnak, olmazsa olmaz, kitap sayfası); kolaylaştırıcılık (maşa, yol, asistan, dadı, pusula, yol arkadaşı, koltuk değneği, kestirme yol, güneş, tv kumandası, gülüş, İsviçre çakısı); tamamlayıcılık (organ, akıl, değnek, baharat, ağacın dalları, ek gıda, aksesuar, alet); eğlence/merak uyandırıcılık (televizyon, oyuncak, oyun, romanın sonu, anahtarlık); çeşitlik sağlayıcılık (otobüsteki ikramlar, inşaat malzemesi, sos, tasarım kolye) ve kurtarıcılık (kahraman, ilaç) olarak nitelendirmişlerdir. Yapılan tanımlamalardan

bazıları şu şekildedir: “Öğretim materyali yapboz parçası gibidir; çünkü onlar olmadan öğrenme eksik kalır.” (E18) “Öğretim materyali dadı gibidir; çünkü işini çok kolaylaştırır.” (F15) “Öğretim materyali sos gibidir; çünkü yemeğe lezzet ve çeşitlilik katar.” (E17)

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “Öğretmen adaylarının eğitim sisteminin süreç boyutundaki kavramları tanımlarken kullandıkları metaforlar nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Bu probleme cevap aramak amacıyla öğretmen adaylarına eğitim sisteminin süreç boyutundaki öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme-değerlendirme, sınıf yönetimi ve etik kavramlarını metafor kullanarak tanımlamaları istenmiştir. Tablo 8’de öğretim ilke ve yöntemleri kavramına ilişkin elde edilen veriler gösterilmektedir.

Tablo 8.
Öğretim İlke ve Yöntemleri Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon		Eğitim Fakültesi			
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Kullanma kılavuzu(2), Rehber (2), Yol (2), Ağacın kökleri(1), Anayasa(1), Bilgisayar(1), Dört yol(1), Kurtarıcı(1), Merdiven(1), Sağ kol(1), Trafik kuralları(1), Yan yana iki yol(1)	f: 15 %:44.00	Olumlu	Yol haritası (2), Rehber (2), Anayasa(1), Ayakkabı reyonu(1), Çarkıfelek(1), Elbise bedenleri(1), Öz(1), Rehber(1), Strateji(1), Tatlı(1), Trafik ışığı(1), Yemek tarifi(1)	f:14 %:78.00
Olumsuz	Hayalet (2), Anket(1), Askıdaki çanta(1), Eksik soru(1), Kalemsiz yazar(1), Kalıp(1),	f:7 %:20.00	Olumsuz	Misafir odası(1), Vitrin(1)	f:2 %:11.00
Temel özellik	Yemek tarifi(2), Ekme biçme(1), Ateş ve barut(1) Dağcılık(1), Oyun (1), Tiyatro (1), Yeni ayakkabı(1)	f:8 %:23.00	Temel özellik	-	f: 0 %: .00

Eğitim sürecinde önemli bir yere sahip olan öğretim ilke ve yöntemlerine ilişkin öğretmen adaylarının metaforik algıları incelendiğinde eğitim fakültesindeki öğretmen adaylarının hiç olumsuz kod kullanmadıkları, PFSP öğretmen adaylarının çoğunluğunun (%44.00) da olumlu kodlar kullandığı görülmektedir. Olumlu kodlar düzen oluşturma (trafik kuralı/ışığı); çeşitliliği sağlama (ayakkabı reyonu, tatlı, çarkıfelek, dört yol, elbise bedenleri); ders anlatımına yardımcı olma (bilgisayar, sağ kol, yol, yan yana iki yol, dağcılık, öz, strateji) ve yol göstericilik (anayasa, kullanma kılavuzu, yol haritası, rehber) boyutlarında sıralanmıştır. Çeşitlilik sağlama rolü ile ilgili şu tanımlama yapılmıştır: “Öğretim ilke ve yöntemleri elbise bedenleri gibidir; çünkü size uygun olanları seçersiniz.” (E4)

Olumsuz kodlar ise çoğunlukla öğretim ilke ve yöntemlerinin bilindiği ancak uygulanmadığı yönünde işlevsiz olmasını (hayalet, misafir odası, vitrin, askıdaki çanta, kalemsiz yazar); sıkıcı (anket) ve baskıcı (kalıp) olmasını vurgulamıştır. Aşağıdaki iki alıntı öğretim ilke ve yöntemlerinin olumsuz yönünü ortaya koymuştur: “Öğretim ilke ve yöntemleri misafir odası gibidir; çünkü kapısı açılmaz, öylece durur.” (E5) “Öğretim ilke ve yöntemleri kalıp gibidir; çünkü hem öğretmeni hem öğrenciyi baskılar.” (F13)

Son olarak ilke ve yöntemlerin temel özelliklerinden belirli bir düzen içinde ve sıralı olması (ateş ve barut, oyun, tiyatro, yemek tarifi) ve alışmanın zaman alması (yeni ayakkabı) dile getirilmiştir. Gereçlendirilen tanımlamalar şöyledir: “Öğretim ilke ve yöntemleri tiyatro gibidir; çünkü herkes sırası gelince rolünü oynar.” (F16) “Öğretim ilke ve yöntemleri yeni ayakkabı gibidir; çünkü önce ayağınızı vurur, sonra rahat edersiniz.” (F12)

Eğitim sisteminin süreç boyutundaki ölçme ve değerlendirme kavramı ile ilgili metaforlar ise Tablo 9’da gösterilmektedir.

Tablo 9.
Ölçme ve Değerlendirme Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon			Eğitim Fakültesi		
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Anne(1), Aşı(1), Beyaz eşya servisi(1), Meyve(1), Saat(1), Tereyağı-bal(1), Tuz(1), Usta-çırak ilişkisi(1), Yarış(1)	f: 9 %:26.00	Olumlu	Anne (1), Hesap makinesi (1), Karnenin sağ tarafı (1), Pasta (1), Süzgeç (1)	f:5 %:27.50
Olumsuz	Korku filmi(1)	f:1 %: 3.00	Olumsuz	Sirk aynası(1)	f:1 %:5.50
Temel özellik	Terazi (3), Mahkeme (2) Kitap/film analizi(1), Adım(1), Dr muayenesi(1), Ele vurmaca oyunu(1), Evlilik(1), Hasat(1), Nabız(1), Ödül-ceza(1), Pişen yemekten bir lokma(1), Sayısal veri(1), Sınav(1), Skorboard(1), Tansiyon aleti(1), Zirveden geriye bakmak(1)	f:20 %:59.00	Temel özellik	Ahiret(1), Ayna(1), Dal(1), Mahsul(1), Rehber(1), Sinema eleştirisi(1), Terazi(1), Ürün(1), Vicdan(1), Yol(1)	f: 10 %:55.00

Tablo 9 incelendiğinde ölçme ve değerlendirme ile ilgili her iki gruptaki öğretmen adaylarının metaforik algılarının temel özellikler üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu algılar ölçme ve değerlendirmenin sonuçları ortaya çıkarma (doktor muayenesi, tansiyon aleti, nabız, adım, hasat/mahsul/ürün, analiz, mahkeme, terazi, kitap analizi, kitap/film analizi, skorboard, sayısal veri, ele vurmaca oyunu, zirveden geriye bakma, ahiret, ayna, rehber, vicdan) ve dengeli olma (evlilik, ödül-ceza, dal) alt boyutlarında sıralanmıştır. Sonuçlara odaklanan tanımlama şöyle yapılmıştır: “Ölçme ve değerlendirme zirveden geriye bakma gibidir; çünkü ne kadar ilerlediğinizi görürsünüz.” (E12) Ayrıca ölçme ve değerlendirmenin gelişim sağlaması (usta-çırak ilişkisi, yol, anne, hesap makinesi, süzgeç, karnenin sağ tarafı, yarış, saat); gereklilik olması (aşu, beyaz eşya servisi, tuz, tereyağı-bal) ve haz almayı sağlaması (meyve, pasta) gibi olumlu yönleri de öğretmen adaylarınca dile getirilmiştir. “Ölçme ve değerlendirme karnenin sağ tarafı gibidir; çünkü öğrenciye yol gösterir.” (E17) “Ölçme ve değerlendirme pasta gibidir; çünkü yemeği onunla bitirmek istersin.” (E16)

Son olarak her iki grupta birer olumsuz algı olarak yanıltıcılık (sirk aynası) ve korkutuculuk (korku filmi) anlamlarını içeren metaforlar bulunmaktadır. Örneğin: “Ölçme ve değerlendirme sirk aynası gibidir; çünkü her zaman yanlış gösterir.” (E13)

Eğitim sisteminin süreç boyutundaki sınıf yönetimi kavramı ile ilgili metaforlar ise Tablo 10’da gösterilmektedir. Tablo 10’a göre PFSP öğretmen adayları sınıf yönetiminin temel özelliklerini daha fazla (%35.00) vurgularken eşit oranda (%30.00) olumlu ve olumsuz kod oluşturmuştur. Eğitim fakültesindeki öğretmen adayları ise sınıf yönetimi ile ilgili en fazla olumlu (%55.00); en az (%11.00) olumsuz kod üretmiştir. Olumlu anlam taşıyan kodlar sınıf yönetiminin öğretmenin sınıfta düzen oluşturma (meclis/ordu/orkestra yönetmek, örgüt ,anne, aile devlet, Ankara, trafik, spikerlik, süpürge, tarla, mutfak şefi) ve işleri kolaylaştırma (küçük dükkan, ordu yönetimi, akıllı olmak, Musa’nın asası, yağlı boya resim, çark) yönlerinde yoğunlaşmıştır. Her iki grubun kullandığı metaforlara birer örnek aşağıda sunulmuştur: “Sınıf yönetimi süpürge gibidir; çünkü aksaklıkları ortadan kaldırır.” (F26) “Sınıf yönetimi Musa’nın asası gibidir; çünkü öğretmen kendine yol açar.” (E14)

Olumsuz anlam taşıyan kodlarda ise sınıf yönetiminin zor olduğu (8 basamaklı sayı, belediye başkanlığı), öğretmenlerin otorite kurduğu (askeriye, otoriter baba, diktatör, trafik polisi, koğuş, çobanlık, hakimiyet, koyun gütmek, ülke yönetimi) ve sonucunda (ağaç, ordu yönetimi, anayasa) çok iyi

şeyler ortaya çıkmadığı yönündedir. Örneğin: “Sınıf yönetimi bağlama çalmak gibidir; çünkü yanlış tele dokunursan kulak tırmalar.” (F20) “Sınıf yönetimi ağaç gibidir; çünkü illa çürük elması vardır.” (F5)

Tablo 10.

Sınıf Yönetimi Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon			Eğitim Fakültesi		
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Devlet (2), Küçük dükkan(1), Çark(1), Meclis yönetimi(1), Ordu yönetimi (1), Spikerlik (1), Süpürge(1), Tarla (1), Trafik(1)	f: 10 %:30.00	Olumlu	Orkestra yönetmek(2), Ankara (1), Aile (1), Akıllı olmak (1), Anne (1), Devlet (1), Musa'nın asası (1), Mutfak şefi (1), Yağlı boya resim (1)	f:10 %:55.00
Olumsuz	8 basamaklı sayı(1), Ağaç(1), Anayasa(1), Belediye başkanlığı(1), Çobanlık(1), Diktatörlük(1), Koğuş (1) Ordu yönetimi (1), Otoriter baba (1), Trafik polisi(1)	f:10 %:30.00	Olumsuz	Çobanlık(1), Hakimiyet(1)	f:2 %:11.00
Temel özellik	Askeriye(1), Bağlama çalmak(1), Bahçıvanlık(1), Çarkifelek (1), Domino taşı(1), Düşünen duvar (1), Evrensellik(1), Labirent(1), Pilot(1), Satranç turnuvası (1), Tilki (1), Ülke yönetimi (1)	f:12 %:35.00	Temel özellik	Araba kullanmak(1), Öfkeli baba(1), Örgüt(1), Pitbull(1), Sanat(1), Ülke yönetimi(1)	f: 6 %:34.00

Sınıf yönetiminin ilkeleri (askeriye, bahçıvanlık, düşünen duvar, ülke yönetimi, evrensellik, tilki, pitbull, araba kullanmak, öfkeli baba, örgüt, sanat) ve taşıdığı riskler (satranç turnuvası, pilotluk, labirent, bağlama çalmak, domino taşı, çarkifelek) de temel özellik kategorisinde değerlendirilmiştir. En dikkat çekici tanımlama şöyledir: “Sınıf yönetimi pitbull gibidir; çünkü hem sevimli hem serttir.” (E1)

Eğitim sisteminin süreç boyutundaki son kavramı olan etik ile ilgili metaforlar ise Tablo 11’de gösterilmektedir. Etik kavramı ile ilgili öğretmen adaylarının metaforik algıları Tablo 11’de yer almaktadır. Dört katılımcının tanımlama yapmadığı etik kavramı ile ilgili çoğunlukla olumlu metaforlar kullanılmıştır. Vicdan her iki grup için de en çok tekrarlanan metafor olmuştur. Katılımcılar etik kavramının olumlu özellikleri arasında gerekli (yaşam kuralı, hayat, sözleşme, karanfil, düzen, eğitim, terazi, adab-ı muaşeret) değerli (elmas, ütopyanın gözü, sünger, kitap); problem çözücü (adalet, demokrasi, doğa, kalp); ve yol gösterici (din, pusula, ışık, kılavuz) olmasını ön plana çıkarmışlardır. Örneğin: “Etik sünger gibidir; çünkü başarılı insanların süngerleri çok su emer.” (F30) “Etik ışık gibidir; çünkü karanlıkta kaldığınızda yolunuzu aydınlatır.” (E11)

Olumsuz özellikler arasında da ortaya çıkan anlam etiğinin aslında var olduğu ancak uygulanmadığı, yok olduğu (erimiş mum, hayalet, olmayan adalet, solmuş çiçek, Anka kuşu, patlıcan, bayram mendili) ve kişilerin kendi çıkarlarına göre yorumlamalarıdır (insan, melek yüzlü şeytan). Bir öğretmen adayının tanımlaması şu şekildedir: “Etik Anka kuşu gibidir; çünkü hep adı geçer ama kendisini göremezsiniz.” (E1)

Etiğinin temel özellikleri arasında bireye özgü olması (yere tükürmemek, yemin, elbise) ve korunması gerektiği (su) gibi özellikler farklı metaforlar kullanılarak açıklanmıştır. “Etik elbise gibidir; çünkü onu giyerek işlerinizi yürütürsünüz.” (E14) “Etik yere tükürmemek gibidir; çünkü kişinin kendisine saygısı varsa uygular.” (F28)

Tablo 11.*Etik Kavramına İlişkin Metaforlar.*

Formasyon			Eğitim Fakültesi		
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Vicdan(4), Yaşam kuralı (4), Demokrasi (2), Adalet(1), Doğa(1), Düzen(1), Eğitim (1), Elmas(1), Hayat(1), İşe duyulan saygı(1), Karanfil(1), Kişilik(1), Kitap(1), Sözleşme(1), Sünger(1), Ütopyanın gözü(1)	f: 23 %:68.00	Olumlu	Vicdan (2), Adab-ı muaşeret (1), Din (1), Işık(1), Kalp(1), Kılavuz(1), Pusula(1), Terazi(1)	f:10 %:55.00
Olumsuz	Düşene gülmek(1), Erimiş mum (1), Hayalet (1), İnsan(1), Melek yüzü şeytan (1), Olmayan adalet (1), Solmuş çiçek(1)	f:7 %:20.00	Olumsuz	Anka kuşu(1), Bayram mendili (1), Patlıcan(1)	f:3 %:17.00
Temel özellik	Yere tükürmemek(1)	f:1 %: 3.00	Temel özellik	Elbise (1), İyi kötü savaşı (1), Su (1), Yemin (1)	f: 4 %:22.00

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Öğretmen adaylarının eğitim sisteminin çıktı boyutundaki kavramları tanımlarken kullandıkları metaforlar nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Bu probleme cevap aranmak amacıyla öğretmen adaylarına eğitim sisteminin çıktı boyutundaki mezun ve başarı kavramlarını metafor kullanarak tanımlamaları istenmiştir. Tablo 12’de mezun kavramına ilişkin elde edilen veriler gösterilmektedir.

Tablo 12.*Mezun Kavramına İlişkin Metaforlar.*

Formasyon			Eğitim Fakültesi		
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Okunmamış kitap (2) Ağaç(1), Ağaç kovuğu(1), Akıllı telefon(1), Bardak(1), Başarılı futbol takımı(1), Bomba (1), Fidan(1), Gelecek(1), Gül(1), İlk adım(1), Kültür (1), Meyveli ağaç(1), Olgun buğday başağı(1), Olgunlaşmış meyve (1), Tohum(1), Veteriner(1), Yıllanmış şarap(1)	f: 19 %:56.00	Olumlu	Gökkuşuğu(1), Yürümeye başlayan bebek(1)	f:2 %:11.00
Olumsuz	Avare(1), Diplomalı işsiz(1), Dolu çöp torbası(1), İlk hastalık(1), Kayıp eşya(1), Kelebek(1), Mum(1), Mülteci(1), Ok(1), Orman katili(1), Rotasız gemi(1), Sırtlan(1), Sudan çıkmış balık(1), Tecrübeli asker(1)	f:14 %:41.00	Olumsuz	Kuş (2) Sudan çıkmış balık (2) Biber(1), Buğday(1), Cahil (1), Evsiz kedi(1), Kuru ağaç (1), Öğrenci yurdu (1), Prangadan kurtulmuş kurt (1), Sönmüş ateş (1), Yağmur(1)	f:13 %:72.00
Temel özellik	Üzüm(1)	f:1 %: 3.00	Temel özellik	Hamur(1), Paketlenmiş gıda(1), Yaban ördeği(1)	f: 3 %:17.00

Mezun kavramına ilişkin katılımcı gruplar arasında ciddi farklılıklar bulunmaktadır. PFSP öğretmen adayları mezun kavramına ilişkin olumlu kavramlara daha fazla (%56.00) vurgu yaparken; eğitim fakültesindeki öğretmen adayları da olumsuz kavramlara (%72.00) ağırlık vermişlerdir. Olumlu tanımlamalar arasında mezunların verimli (meyveli ağaç, tohum, futbol takımı, buğday başağı, okunmamış kitap, gelecek, bomba, ilk adım, veteriner, ağaç kovuğu, fidan, yillanmış şarap, kültür, yürümeye başlayan bebek), çok yönlü (akıllı telefon, bardak, gökkuşağı) ve dikkat çekici (gül) oluşları vurgulanmıştır. Mesela bir öğretmen adayı ilk başta olumsuz gibi algılanacak metaforunu açıklarken mezunların verimine dikkat çekmiştir: “Mezun bomba gibidir; çünkü tüm birikimini patlatmaya hazırdır.” (F11)

Olumsuz anlam içeren metaforlar ise çok farklı anlamlar taşımaktadır. Mezunların kendilerini çıkarıcı ve acımasız (sırtlan,orman katili) olarak tarif eden katılımcılar olduğu gibi mezuniyet sonrasında yaşanan şaşkınlık (sudan çıkmış balık, rotasız gemi, mülteci, yağmur); ümitsizlik (diplomalı işsiz, öğrenci yurdu, sönmüş ateş, evsiz kedi, biber, cahil); tükenmişlik (Mum, tecrübeli asker, kuru ağaç); ve değersizlik hissi (kayıp eşya, dolu çöp torbası, buğday) ile iş hayatının onları çok zorlayacağını (ilk hastalık, avare, ok) ifade eden katılımcılar da olmuştur. Örneklendirecek olursak: “Mezun dolu çöp torbası gibidir; çünkü işi bitince dışarı konur.” (F10) “Mezun buğday gibidir; çünkü sayısı çoktur ama değersizdir.” (E7)

Kelime anlamı olarak olumlu anlam taşıyan ancak öğrencilik döneminde yaşanan olumsuzlukları ifade eden metaforlardan en dikkat çekicisi özgürlük (kelebek, prangadan kurtulmuş kurt, kuş) ile ilgili metaforlardır. Şöyle ki: “Mezun prangadan kurtulmuş kurt gibidir; çünkü okul bitince sürü hayatına ve eğlenceye devam eder.” (E5)

Mezunların temel özelliklerinden niteliklerine göre iş bulmaları (üzüm, hamur) ve çalışmaya başlayacak olmaları (yaban ördeği, paketlenmiş gıda) az da olsa katılımcılar tarafından yorumlanmıştır. “Mezun üzüm gibidir; çünkü malzemeye göre ya sirke olur ya şarap.” (F6) “Mezun paketlenmiş gıda gibidir; çünkü hazırlık işlemleri bitip yenmeye hazırdır.” (E18)

Araştırma kapsamında katılımcıların tanımlamasını istenen son kavram olan başarı ile ilgili metaforlar Tablo 13’te gösterilmektedir.

Tablo 13.
Başarı Kavramına İlişkin Metaforlar.

Formasyon		Eğitim Fakültesi			
Kategori	Kod	Toplam	Kategori	Kod	Toplam
Olumlu	Ağacın meyve vermesi(2), Anahtar (2) Ödül (2) , Zirve(2), Çay(1), Çiçek(1), Dağ(1), Ekmek (1), Elmas (1), Eski zamanlar(1), Gökkuşağı(1), Hastalıktan kurtulma(1), Hedef(1), Mendil (1), Mucize(1), Mutluluk (1), Oteller zinciri(1), Tecrübe(1), Umut(1)	f: 23 %:68.00	Olumlu	Hasat(2), Alkol(1), Çikolata(1), Güneş(1), Pizza(1), Pozitif düşünce (1), Taç(1), Tatlı elma (1),Zirve(1)	f:10 %:55.00
Olumsuz	Bukalemun(1), Çark(1), Meşale(1), Serap(1)	f:4 %:12.00	Olumsuz	Kiracılık (1), Rakam yığını(1)	f:2 %:11.00
Temel özellik	Buz dağı(1), Gece-gündüz(1), Maraton(1), Sonsuz merdiven(1)	f:4 %:12.00	Temel özellik	Everest(1), Kardelen(1), Merdiven(1), Meyve veren ağaç (1), Mutluluk (1), Uzun yolculuk	f: 6 %:34.00

Tablo 13’e bakıldığında her iki grubun başarı kavramını tanımlarken olumlu metaforlar kullandıkları görülmektedir. Olumlu anlam yüklenen metaforlarda başarı en fazla bir sonuç (ağacın meyve vermesi,

hastalıktan kurtulma, mucize, çiçek, dağ, tecrübe, mendil, zirve, oteller zinciri, ödül, hasat, pizza) olarak değerlendirilmiştir. Daha sonra başarının değerli oluşu (elmas, gökkuşuğu, ödül, zirve, mutluluk, ekmek, eski zamanlar, çay, tatlı elma, pozitif düşünce, alkol, çikolata, taç, güneş) ve son olarak hayatın geri kalanı için bir araç (anahtar, hedef, umut) olduğu vurgulanmıştır. Olumlu metaforlar için yapılan açıklamalar aşağıdadır: “Başarı ekmek gibidir; çünkü ruhu doyurur.” (F20) “Başarı hasat gibidir; çünkü çiftçinin yüzünün güldüğü andır.” (E14)

Olumsuz anlam içeren metaforlarda başarının her duruma göre değişkenlik gösterdiği (bukalemun, çark, serap) ve aslında değersiz olduğundan (meşale, rakam yığını, kiracılık) bahsedilmiştir. En dikkat çekici açıklama şöyledir: “Başarı kiracılık gibidir; çünkü geçici olarak senindir, hep bedelini ödersin.” (E11)

Başarının temel özelliğini anlatan metaforlar onu emek verilmesi gereken (gece-gündüz, maraton, sonsuz merdiven, merdiven, buz dağı, kardelen, Everest, mutluluk, uzun yolculuk, meyve veren ağaç) bir durum olarak nitelendirmiştir. Bu durumu en iyi açıklayan metafor bir eğitim fakültesi öğrencisinden gelmiştir: “Başarı meyve veren ağaç gibidir; çünkü ne kadar iyi bakarsan o kadar fazla ürün alırsın.” (E18)

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bulgularına göre öğretmen adayları eğitim sisteminin 13 ögesine ilişkin toplam 528 geçerli metafor üretmişlerdir. Bu metaforlardan 269 tanesi olumlu, 109 tanesi olumsuz, 150 tanesi ise sistemin öğelerinin temel özellikleri ile ilgilidir. Araştırmada ortaya çıkan metaforlar incelendiğinde, 34 formasyon öğrencisi 338 farklı metafor üretirken; 18 eğitim fakültesi öğrencisi 190 metafor üretmiştir. Öğretmen adaylarının öğretmen, öğrenci, veli, okul, okul müdürü, öğretim materyali, öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme-değerlendirme etik ve başarı algıları her iki grup için de benzerlik göstermektedir. Farklılıklara gelince, PFSP öğrencilerin mezun kavramına ilişkin algıları daha olumlu iken, eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretim programı konusunda görüşleri olumsuz, sınıf yönetimine ilişkin görüşleri diğer gruba göre olumludur. Tablo 14’te özet olarak öğretmen adaylarının eğitim sisteminin girdi, süreç ve çıktı boyutundaki algıları frekans ve yüzdelik belirtilerek gösterilmiştir.

Tablo 14.
Öğretmen Adaylarının Eğitim Sistemine İlişkin Metaforik Algıları.

	Formasyon						Eğitim Fakültesi						
	Olumlu		Olumsuz		Temel Özellik		Olumlu		Olumsuz		Temel Özellik		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Girdi	Öğretmen	32	94.00	1	3.00	1	3.00	17	94.50	-	-	1	5.50
	Öğrenci	4	12.00	7	20.00	23	68.00	1	5.50	2	11.00	15	83.50
	Veli	22	65.00	3	9.00	9	26.00	15	83.50	-	-	2	11.00
	Okul	15	44.00	1	3.00	18	53.00	7	39.00	3	17.00	8	44.00
	Okul müdürü	15	44.00	13	38.00	6	18.00	12	66.00	3	17.00	3	17.00
	Öğretim programı	9	26.00	15	44.00	7	20.00	8	44.00	4	22.00	6	33.00
	Öğretim materyali	32	94.00	-	-	-	-	17	94.50	1	5.50	-	-
Süreç	Öğretim ilke ve yöntemleri	15	44.00	7	20.00	8	23.00	14	78.00	2	11.00	-	-
	Ölçme-değerlendirme	9	26.00	1	3.00	20	59.00	5	27.50	1	5.50	10	55.00
	Sınıf yönetimi	10	30.00	10	30.00	12	35.00	10	55.00	2	11.00	6	34.00
	Etik	23	68.00	7	20.00	1	3.00	10	55.00	3	17.00	4	22.00
Çıktı	Mezun	19	56.00	14	41.00	1	3.00	2	11.00	13	72.00	3	17.00
	Başarı	23	68.00	4	12.00	4	12.00	10	55.00	2	11.00	6	34.00
	Mezun	32	94.00	1	3.00	1	3.00	17	94.50	-	-	1	5.50
	Başarı	4	12.00	7	20.00	23	68.00	1	5.50	2	11.00	15	83.50

Tablo 14'e göre öğretmen adaylarının girdi boyutunda öğretmen, veli, okul müdürü, öğretim materyali; süreç boyutunda öğretim ilke ve yöntemleri ile etik; sonuç boyutunda ise başarı algıları her iki grup için de olumludur. Girdi boyutunda öğrenci ve okul ile süreç boyutunda ölçme-değerlendirme alanlarında da algılar benzerlik göstermekte ve bu kavramların temel özellikleri vurgulanmaktadır. Farklılık gösteren alanlar ise girdi boyutunda öğretim programı, süreç boyutunda sınıf yönetimi ve çıktı boyutunda mezuna ilişkin algılardan kaynaklanmaktadır. PFSP öğretmen adaylarının algıları mezun kavramında eğitim fakültesindeki öğretmen adaylarına göre daha olumludur. Eğitim fakültesindeki öğretmen adayları ise öğretim programı ve sınıf yönetimini tanımlarken olumlu metaforlar kullanmışlardır.

Sosyal çerçevedeki bazı değerlerin dil kullanımını etkileyerek, zenginleştirdiğini ve aynı zamanda bu değerlerin farklı sosyo-kültürel tabakadan gelen insanları birbirine bağladığı bilinmektedir. Kullanılan metaforlar incelendiğinde, bazı metaforların Türk toplumundaki sosyal ve kültürel normları da temsil ettiği söylenebilir. Örneğin, aile yapısını temsilen kullanılan baba ocağı kavramının okul için, aile reisi ve ağa kavramlarının okul müdürü için, misafir odası ve vitrinin öğretim ilke ve yöntemlerini tanımlamak için kullanılması; benzer şekilde dini kavramların bu benzetmelerde kullanılması yine dil ve kültür arasındaki bağı desteklemektedir. Öğretim programı için Hızır, sınıf yönetimi için Musa'nın asası, ölçme değerlendirme için ahiret ve veli için nimet denilmesi bu durumu örnekleyebilir.

Araştırma sonuçlarına göre PFSP öğrencilerinin öğretim programı ve eğitim fakültesi öğrencilerinin mezun kavramını tanımlarken kullandıkları olumsuz mecazlar dışında öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin girdi, süreç ve çıktı boyutundaki öğeleri hakkında genelde olumlu tanımlamalar yapmışlardır. Bu sonuç Örucü (2014) ve Kasapoğlu (2016) tarafından yapılan çalışmalarla karşılaştırıldığında ciddi farklılıklar içermektedir. Zira Örucü (2014) araştırmasında eğitim sistemine ilişkin öğretmen adaylarının kaos/belirsizlik, mekanik/bürokratik işleyiş, politik, rekabet/sınav merkezilik, hedefe ulaşmada yetersizlik, yap-boz tahtası, verimsizlik, özgürlüklerin önünde engel gibi olumsuz metaforlar ürettiğini ortaya koymuştur. Kasapoğlu (2016) da benzer şekilde Türk eğitim sisteminin tanımlanmasında değişken, düzensiz (karmaşık) ve eskimiş yapı kavramlarının kullanıldığını görmüştür. Bu durum katılımcı öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemini bir bütün olarak ya da onu oluşturan öğeler bazında tek tek ele aldıklarında farklı değerlendirmelerinden kaynaklanabilir. Çalışmada ayrıca katılımcı grupların kullandıkları mecazlar arasında ciddi farklılıklar olmadığı gözlenmiştir. Kart (2016) pedagojik formasyon öğrencileri ile eğitim fakültesi öğrencilerinin oluşturdukları metaforları kategorilere ayrıldığında aralarında anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşırken Elkatmış ve ark. (2013) öğretmen adaylarının özyeterlik inançları arasında anlamlı fark bulamamıştır. Ayrıca özellikle eğitim fakültesi öğrencilerinin girdi ve süreç boyutlarında çok düşük oranlarda olumsuz anlam içeren metafor kullanmaları bu öğretmen adaylarının geçmiş deneyimlerinin etkisiyle olumlu mesleki kimlik oluşturdıkları yönünde ipuçları barındırmaktadır.

Çalışma alt problemlerine göre değerlendirildiğinde birinci araştırma problemindeki amaç, öğretmen adaylarının eğitim sisteminin girdi boyutundaki kavramları tanımlarken kullandıkları metaforları incelemektir. Eğitim sisteminin girdi boyutunda yer alan öğretmen, öğrenci, veli, okul, okul müdürü, öğretim programı ve öğretim materyalleri ile ilgili bulgulara bakıldığında öğretim programı dışında PFSP ve eğitim fakültesi öğrencileri birbirine çok yakın cevaplar verdiği ve bu cevapların veli ve okul kavramları dışında olumlu olduğu görülmüştür. Öğretmen kavramı ile ilgili sonuçlar alanda yapılmış birçok çalışma (Çocuk, Yokuş & Tanrıseven, 2015; Ekiz & Koçyiğit, 2013; Ma & Gao, 2017; Pektaş & Kıldan, 2009; Polat, 2013; Saban, 2004; Saban, Koçbeker & Saban, 2006; Yalçın Arslan & Cinkara, 2016) ile benzerlik göstermektedir. Özellikle Saban, Koçbeker ve Saban'ın (2006) İngilizce öğretmeni adaylarının öğretmenlerin "yol gösterici ve yönlendirici" rolünü bu çalışmaya dahil olan İngilizce öğretmeni adayları da rehber, ışık, orkestra şefi, anne, pusula ve lider metaforları ile tanımlamıştır. Son zamanlarda yabancı dil öğretimi alanında yapılan bir metafor çalışmasında (Ma & Gao, 2017) Çince öğretmen adaylarının daha çok mesleki yeterlilikleri, mesleki kimlikleriyle ilgili ve bunu takiben öğrenci gelişimine ait metaforlar ve son olarak bilginin ve kültürün yayılmasıyla ilgili metaforlara yer verdiklerini ortaya

çıkıştır. Bu çalışmada da öğretmenin yetiştirme, büyütme ve yapılandırma rollerine vurgu yapıldığı görülmüştür.

Öğretmen adayları eğitim sisteminin girdi boyutundaki ikinci öge olan öğrenci kavramını tanımlarken, büyük oranda öğrencilerin temel özellikleri olan gelişme ve büyüme yönlerini gösteren ağaç, çiçek, fidan, tohum gibi canlı mecazlar ile şekil alma yönlerini de boş levha, oyun hamuru, kil, çamur, tutuşturulacak çıra ve hammadde gibi cansız mecazlar ile tanımlamışlardır. Bozlk (2002) çalışmasında öğrenci odaklı yapılandırmış ve üniversite öğrencilerinin kendilerini öğrenci olarak nasıl algıladıklarını araştırmıştır. Sonuçlar, öğrencilerin genel olarak kendilerini pasif olarak tanımladıklarını ve bunu da hayvan, insan, eylem ve nesne temaları altında ifade ettiklerini ortaya koymuştur. Saban (2009) da çalışmasında, öğretmen adaylarının “öğrenci” kavramına ilişkin metaforik algılarını incelemiştir. Daha ayrıntılı kategorilerin oluşturulduğu çalışmada öğrencileri tanımlarken kullanılan metaforlar gelişen bir varlık, hammadde, boş bir zihin olması yönünde yoğunlaşmıştır. Sezgin vd. (2014) öğrencileri genellikle değerli bir varlık, hammadde, bilgi yansıtıcısı ve pasif bilgi alıcısı olarak görmüştür. Bu yönleriyle her üç araştırma sonucunun bu araştırma ile çok yakın benzerlikler içerdiği söylenebilir. Öğretmen adaylarının öğrencileri tanımlarken kullandıkları metaforların temel özellikler etrafında toplanmasının nedeni katılımcıların halihazırdaki öğrencilik kimliği ve rollerini taşımaları olarak gösterilebilir. Hoffman ve Kretovics (2004), öğrenci ve yükseköğrenim kurumu arasındaki etkileşimi konu aldıkları çalışmalarında, öğrenci-kurum ve özellikle öğrenci-öğretmen etkileşimi üzerinde durarak, alan yazınında öğrencilerin rollerini tanımlamak için kullanılan, ürün, alıcı, çalışan terimlerinin yerine, öğrencilerin de eğitimin gerçekleşmesinde ortak rol aldıkları göz önünde bulundurularak, kısmi çalışan ifadesinin kullanılmasının daha uygun olduğunu iddia etmektedirler. Kısmi çalışanlar olarak öğrenciler, çalışana ait görevleri yerine getirerek kendi geleneksel çalışan rollerini yerine getirmekte ve eğitim sürecinin ortak olarak geliştirilmesine katkı sağlamaktadırlar (Hoffman & Kretovics, 2004, p.118).

Veliler ile ilgili yapılan sınırlı sayıda çalışmada (Balci, 1999) özellikle devlet okullarında okul işlerine duyarız ve sorumsuz kişiler olarak algılanmaktadır. Bu çalışmada ise velilerin olumsuz özellikleri arasında sorumluluk almamaları, yersiz baskı kurmaları ve çocuklarına müdahale edememeleri gösterilmiş olsa dahi çoğunlukla destekleyici, yol gösterici, geliştirici, koruyucu ve ihtiyaçları karşılamaları vurgulanmıştır. Bu yorumlara neden olan açıklamalara bakıldığında katılımcıların daha çok kendi ailelerini düşünerek tanımlamalar yaptıkları ve bu olumlu yönlerini ortaya çıkardıkları söylenebilir.

Eğitim sisteminin girdi boyutundaki en önemli öğelerden birisi olan okul kavramı ile ilgili birçok çalışma (Aydoğdu, 2008; Cerit, 2006; Inbar, 1996; Mahlios & Maxon, 1998; Saban, 2008; Örucü, 2014; Özdemir, 2012) yapılmıştır. Çalışmaların ortaya koyduğu ortak sonuç bu çalışmada da olduğu gibi okulun bilgi ve aydınlanma, değişme, sevgi ve dayanışma ve hayata hazırlama gibi temel özelliklerine ve sonrasında olumlu yönlerine vurgu yapmasıdır. Özellikle “ikinci ev” (Inbar, 1996), “ev”, “yuva”, “aile”, “fabrika” (Cerit, 2006; Saban, 2008) kullanılan mecazların birebir örtüştüğü görülmüştür. Düşük oranlardaki olumsuz anlatımlarda da tercih edilen metafor genellikle “hapishane” olmuştur. Her ne kadar okulların fiziki koşulları yetersiz ve tek tip mimari yapıya sahip olsa da okullarda uzun süre zaman geçirilmesi ve okul içerisindeki etkileşimin öğrencilerin kendilerini evlerinde hissetmelerine ve olumlu tanımlamalar yapmalarına neden olduğu düşünülebilir.

Okul müdürü şüphesiz okul yönetiminin kilit aktördür. Bu aktöre biçilen roller de bakış açısına göre farklılaşmaktadır. Birkaç örnek verilecek olursa Konan ve Yılmaz (2016) okul müdürlerinin kendilerini “orkestra şefi”, “baba”, “çınar”, “adam gibi adam” gibi genellikle olumlu metaforlar kullanarak tanımlamışlardır. Günbayı (2011) da benzer şekilde, okul yöneticilerinin, okul yönetimini tanımlarken uyum, hiyerarşik yapı, takım çalışması ve bunların gerektirdiği roller üzerinde durdukları görmüştür. Yalçın (2011) ise çalışmasında ortaokul öğrencileri, öğretmenleri, velileri ve yöneticilerinden “okul müdürü” kavramına ilişkin metafor üretmelerini istemiştir. Araştırma sonucunda öğrenciler okul müdürlerini olumsuzluk unsuru olma, aşırı kuralcı olma olarak resmetmiş; öğretmenler araştırmacı, kontrol eden kişi, yönetmen ve koç kategorilerinde yoğunlaşmış, veliler ve yöneticilerin ise, okul müdürünü yönlendirici ve yol gösterici olarak tanımlamışlardır. Görüldüğü gibi aynı okul müdürü farklı kişiler tarafından farklı şekilde tanımlanmaktadır. Bu çalışmada ise okul müdürüne ilişkin olarak eğitim

fakültesi öğrencilerinin olumlu özellikteki metafor oranlarının PFSP öğrencilerinininkinden daha fazla olduğu görülmektedir. Olumsuz metaforlar kıyaslandığında, PFSP öğrencilerinin okul yöneticisine ilişkin olarak daha fazla olumsuz rol yüklemeleri yine sahip oldukları kimlikle ilgili olabilir. Çünkü PFSP öğrencileri kendi öğrenim hayatlarında karşılaştıkları okul müdürlerine göre müdürlüğü tanımlamış yani öğrenci gözüyle durumu değerlendirmişlerdir. Fakat eğitim fakültesi öğrencileri yakın geçmişte öğretmen adayı olarak staja gitmiş, gözlemler yapmış ve okul yönetimine çok daha yakın olmuşlardır. Eğitim fakültesi öğrencilerinin bu özel durumları okul müdürlerine farklı bir açıdan bakmayı ve daha olumlu değerlendirmeler yapmaya sebep olmuş olabilir.

Öğretim programıyla ilgili öğretmen adaylarının görüşlerinin taban tabana zıt olduğu görülmüştür. PFSP öğrencileri %44.00 oranında olumsuz mecazlar kullanırken, eğitim fakültesi öğrencileri %44.00 olumlu mecaz kullanmıştır. Eğitim fakültesi öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalarda (Gültekin, 2013; Özdemir, 2012) öğretim programının “rehber”, “sistem”, “bir yapının planı”, “yol haritası”, “kilometre taşı”, “sistemli bir bütün”, “geniş bir yelpaze” gibi olumlu metaforlar kullanarak tanımladığını görmüştür. Akademisyenler üzerine yapılan bir çalışmada da (Örten & Erginer, 2016) bu çalışmada ortaya çıkan olumlu metaforlara benzer olarak “yol göstericilik” ve “ışık tutuculuk” kategorileri ön plana çıkmıştır. Çalışma sonunda eğitim fakültesi öğrencilerinin PFSP öğrencilerine göre öğretim programı hakkında çok daha olumlu tanımlamalar yapmalarının nedeni lisans eğitimleri sırasında aldıkları dersler gösterilebilir. YÖK’ün belirlediği İngilizce öğretmenliği lisans programında öğrenciler PFSP derslerine ek olarak ikişer dönem (1)Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi I-II, (2)İngilizce Öğretiminde Yaklaşımlar I-II, (3)Dil Becerilerinin Öğretimi I-II ve (4)Edebiyat ve Dil Öğretimi I-II derslerini almaktadırlar. Eğitim fakültesi öğrencileri bu alan eğitimi derslerinde hem öğretim programı hem de öğretim ilke ve yöntemleri ile ilgili çok daha fazla bilgi edinmekte ve bu alanların yalnızca bir zorunluluk, kağıt üzerinde kalan işlevsiz bilgiler ya da öğretmeni sınırlayan bir pranga olmadığını görmektedirler. PFSP öğrencileri ise konu ile ilgili olarak zorunlu ders olarak (1)Özel Öğretim Yöntemleri ve seçmeli ders olarak da (2)Eğitimde Program Geliştirme derslerini almaktadırlar. Dolayısıyla PFSP öğrencileri sınırlı bir zaman diliminde konuları başka derslerle ilişkilendiremedikleri için öğretim programlarının olumsuz yönleri üzerine yoğunlaşmış olabilirler.

Öğretim materyali ile ilgili olarak geçerli metafor üreten PFSP öğrencilerinin tamamı olumlu, eğitim fakültesi öğrencilerinin bir tanesi dışında hepsi olumlu tanımlamalar yapmıştır. Öğretmen adayları öğretim materyallerinin bir zorunluluk olduğunu, dersleri kolaylaştırdığı, tamamladığı ve eğlence/merak uyandırdığını, çeşitlilik sağladığını ve öğretmen için bir kurtarıcı olduğunu belirtmişlerdir. Konu ile ilgili altı farklı üniversitenin eğitim fakültesi öğrencileri üzerinde yapılan diğer bir çalışmada da (Eren & Tekinarslan, 2013) benzer bir sonuç ortaya çıkmış ve öğretim materyali zorunlu bir araç ve motivasyonu sağlayan bir araç olarak nitelendirilmiştir.

Araştırmanın ikinci alt probleminde katılımcılardan eğitim sisteminin süreç boyutuyla ilgili öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme-değerlendirme, sınıf yönetimi ve etik kavramlarını tanımlamaları istenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adayları öğretim ilke ve yöntemlerini genel olarak olumlu tanımlamışlardır. Alan yazında konu ile ilgili yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlanmamakla birlikte öğretim programlarında elde edilen verilere yakın bir şekilde eğitim fakültesi öğrencilerinden yalnız ikisi olumsuz tanımlama yaparken PFSP öğrencilerinin %44.00’ü olumlu, %20.00’si olumsuz, %23.00’ü de temel özellikleri vurgulayan tanımlamalar yapmışlardır. Sonuçların bu şekilde ortaya çıkmasında yine eğitim fakültelerinde ve pedagojik formasyon programlarında işlenen zorunlu ve seçmeli derslerin etkili olduğu söylenebilir.

Alanyazındaki ölçme-değerlendirme ile ilgili yapılan çalışmalar ikiye ayrılmaktadır. İlk olarak ölçme-değerlendirme bir ders olarak ele alınmış ve ders “soyut”, “ayrıntılı” ve “karmaşık” şeklinde olumsuz sonuçlar elde edilmiştir (Acar Güvendir & Özer Özkan, 2016). Ölçme-değerlendirme uygulamalarının konu edildiği çalışmalarda Harris, Harnett ve Brown (2009) “durum belirleme çıktıları”, “durum belirleme türleri” kategorilerinde ölçme-değerlendirmenin temel özelliklerini ön plana çıkarmıştır. Tatar ve Murat (2011), değerlendirmeye yönelik metaforları genellikle “tanımaya”, “biçimlendirmeye” ve “düzey belirlemeye” yönelik değerlendirme gibi temel özellikler kategorisinde toplanmıştır. Eren ve Tekinarslan

(2013) da benzer şekilde “düzey belirleyici”, “rekabete dayalı” ve “korkutucu” bir süreç olarak değerlendirmenin öncelikle temel özelliklerini daha sonra olumsuz yanlarını ortaya koymuştur. Karasahinoğlu (2015) öğrencilerin sınav kavramını “kaygı”, “geribildirim”, “içerik” ve “gelecek” ögesi metaforları kullanarak tanımladıklarını görmüştür. Son olarak Taşdemir ve Taşdemir (2016), öğrencilerin ölçme ve değerlendirme işlemlerinin eğitim ve öğretimin niteliğine katkı sağladığı, fedakârlık gerektiren bir eylem olduğu düşüncelerini ifade ederken bu uygulamaların tıpkı bir sistem gibi (insan vücudu, makine) iyi düzenlenmiş, iyi işleyen bir sistem olması gerektiği görüşünde olduklarını ve ölçme uygulamalarına büyük oranda (%66.00) olumlu anlam yükledikleri belirtmiştir. Bu çalışmada da ölçme-değerlendirme ya da katılımcıların zihninde yer eden şekli ile “sınavlar” genellikle sonuçları ortaya çıkarma (doktor muayenesi, tansiyon aleti), gelişimi sağlama (usta-çırak ilişkisi), ve gereklilik olma (aşı, beyaz eşya) gibi yönleri vurgulamaktadır. Her iki grupta da birer öğrenci olumsuz metafor kullanmıştır.

PFSP ve eğitim fakültesi öğrencileri arasında algı farklılığına neden olan ikinci tanımlama sınıf yönetimi kavramı ile ilgilidir. Araştırma sonucuna eğitim fakültesi öğrencilerinin yarısından çoğu (%55.00) olumlu metaforlar kullanarak tanımlamalar yapmışlardır. PFSP öğrencileri ise çoğunlukla sınıf yönetiminin temel özelliklerini (%35.00), sonrasında eşit oranlarda olumlu (%30.00) ve olumsuz (%30.00) yönlerini ön plana çıkaran tanımlamalar yapmışlardır. Örücü (2012) sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin bakış açılarını belirlemek için yaptığı çalışmasında yoğunlukla “ahenk sağlama” ile ilgili metaforların kullanıldığını belirtmiştir. Akar ve Yıldırım (2009) çalışmalarında orkestra, gemi ve fabrika yönetimi metaforlarını “liderlik ve kontrol” kategorisinde, annelik metaforunu da “şefkat ve ilgi” kategorinde değerlendirmiştir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin birebir aynı olumlu metaforları kullandıkları bu çalışmada PFSP öğrencilerinin kullandığı olumsuz metaforlar sınıf yönetimini eleştirmek ya da gereksiz olduğunu vurgulamaktan öte zorluğu ve yapılan yanlış uygulamalar üzerine yoğunlaşmıştır. Bu durum PFSP öğrencilerinin kendi öğrencilik hayatları boyunca geçirmiş oldukları olumsuz deneyimlerden kaynaklanmış olabilir.

Alanyazında etik konusunun metaforlar aracılığıyla tanımlandığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Son zamanlarda etik konusu ile ilgili öğretmen adayları üzerine yapılan çalışmalar ise (Altınkurt & Yılmaz, 2011; Dinç, 2016; Gençoğlu, 2015; Mısırlı, 2016) öğretmenlerin/öğretim elemanlarının etik dışı davranışlarının neler olduğu konusuna odaklanmıştır. Bu çalışmada da PFSP ve eğitim fakültesi öğrencilerinin etiği olumlu metaforlar kullanarak tanımladıkları görülmüştür. Öğretmen adayları etiğin gerekli, değerli, problem çözücü ve yol gösterici olduğunu belirtmişlerdir. Sınıf yönetimi başlığında olduğu gibi etiğin olumsuz tanımlamalarında çoğunlukla etiğin yanlış uygulamaları ya da uygulanmaması üzerinde durulmuştur. Eğitim fakültesi öğrencilerinin (%55.00) PFSP öğrencilerinden (%68.00) daha az olumlu ve temel özellikler kategorisinde daha fazla (PFSP=%3.00, eğitim fakültesi=%22.00) metafor üretmeleri eğitim fakültesi öğrencilerinin etik konusunda daha duyarlı oldukları şeklinde yorumlanabilir. Bu duruma eğitim fakültesi öğrencilerinin dört yıllık öğrenim hayatları boyunca eğitim, öğretim ve öğretmenlikle ilgili olarak algıda seçiciliklerinin ve farkındalıklarının daha fazla olması ve çevrelerinde eğitim sistemi ile ilgili duydukları, gördükleri ve yaşamışlıklarında daha eleştirel gözle bakmaları neden olmuş olabilir. Gross ve Hogler (2005) bu konuda eğitimcilerin eğitim sürecini yönetirken birçok iç ve dış faktörü göz önünde bulundurmaları gerektiğinin yanı sıra, bu süreçte yer alan öğrenci, öğretmen, meslektaş ve diğer unsurların sürecin bir parçası olarak görülüp onların gözünden de sürecin yorumlanması gerektiğini vurgulamaktadırlar. Ayrıca bu süreçte eğitimcilerin kendilerini ve başkalarını anlamaya çalışarak, merhametli ve anlayışlı olmaları gerektiği üzerinde durmaktadırlar.

Üçüncü araştırma sorusunda eğitim sisteminin çıktı boyutundaki mezun ve başarı kavramlarına ilişkin metaforik tanımlamalar incelenmektedir. Bulgular mezun kavramıyla ilgili PFSP ve eğitim fakültesi öğrencileri arasında farklılık olduğunu ortaya koymaktadır. PFSP öğrencilerinin (%56.00) büyük farkla eğitim fakültesi öğrencilerinden (%11.00) mezuniyetle ilgili daha olumlu bakış açısına sahip olduğu görülmüştür. PFSP öğrencilerinin olumlu, eğitim fakültesi öğrencilerinin olumsuz bir tutum içinde bulunmalarında PFSP öğrencilerinin daha fazla iş olanağına sahip olmaları eğitim fakültesi öğrencilerinin ise öğretmenlik dışında farklı işlerde çalışma imkanlarının daha az olması gösterilebilir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin kariyer konusundaki bu umutsuzlukları diğer fakülte öğrencileri için de geçerlidir. Akoğlan

ve Dalkıranoglu (2013) çalışmasında öğrencilerin, kariyer kararlarında yeterli düzeyde yönlendirme yapılmadığı, bu kararların geleneksel kalıplara göre alındığı, maddi kaygıların kariyer olanaklarının önünde yer aldığı, öğrencilerin çalışma yaşamı ile ilgili karamsar duygulara sahip oldukları sonucuna ulaşmıştır. Araştırmada ayrıca öğrencilerin bir an önce güvenilir/süreklili bir iş sahibi olmayı hedeflediklerine dikkat çekilmiştir. Öğretmenlerin büyük oranda devlet memuru şeklinde istihdam edilmeleri eğitim fakültelerinden mezun olmayı cazip hale getirmektedir. Ancak eğitim fakülteleri dışından da pedagojik formasyon sertifikası alanların öğretmen adayı olmaya hak kazanmalarıyla birlikte her geçen yıl ataması yapılacak öğretmen adaylarının sayısı artmakta ama bununla birlikte atanma şansı düşmektedir. Safran vd. (2013) yabancı dil alanı dışında fen ve matematik, sosyal, din kültürü ve ahlak bilgisi alanlarına ait KPSS (Kamu Personeli Seçme Sınavı) verilerini incelediğini çalışmasında, sınava giren adayların büyük çoğunluğunun eğitim fakültesi dışındaki fakültelerden gelen öğretmen adayları olduğu belirtmiştir.

Başarı kavramı açısından PFSP ve eğitim fakültesi öğrencilerinin olumlu metaforlar kullanarak tanımlama yaptıkları görülmektedir. Bu durum katılımcıların son sınıf olmaları ile yakından ilişkili olabilir. Çünkü her iki grup da büyük çoğunlukla üniversite mezuniyeti gibi ciddi başarıya imza atacaktır. Ancak gerçekte KPSS başarılarına ve öğretmen yeterliklerine bakıldığında ise durum daha farklıdır. Yapılan çalışmalar (Safran et al., 2013; Yıldırım, 2017) öğretmenlik alan bilgisi testinde eğitim fakültesi öğrencilerinin diğer fakülte öğrencilerinden daha başarılı olduğunu ortaya koymuştur. Bu başarının kaynağı her iki gruba verilen eğitimin niteliği olabilir. İncik ve Akay (2014) öğretmen yeterliklerinin karşılaması ile ilgili çalışmalarında eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adayları kendilerine verilen eğitimi büyük bir oranda yeterli görürken PFSP öğretmen adayları formasyon eğitimini çok kısa bir zamana sıkıştırıldığı için yetersiz görmüştür. Konuyu üniversiteye giriş puanı ve KPSS eğitim bilimleri testinden alınan puanlarının karşılaştırmasını yaparak ele alan Yüksel (2013), her iki puanla ilgili düşük düzeyde bir korelasyon belirlemiştir. Bu durum yüksek puanla öğrenci alan programlardan mezun olan öğrencilerin aynı başarıyı KPSS Eğitim Bilimleri Testinde gösteremediklerini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla yalnızca PFSP niteliğinin değil; eğitim fakültelerinin de niteliği ve süreç içerisinde öğrenciyi kazandırdıkları yeniden gözden geçirilmelidir.

Eğitim sistemi ile ilgili genel algının her iki grup için olumlu ve birbirine oldukça yakın olduğu gerçeği göz ardı edilmeden bazı hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir. Öncelikle yakın gelecekte PFSP kaldırılmasının gündemde olmaması ve halihazırda öğretmen adayı olmaya hak kazanmış binlerce PFSP mezunu olduğu gerçeğinden hareketle bu programların gündeme alınması gerekmektedir. Genel manada eğitim sistemi ile ilgili olumlu bir tutuma (Özkan, 2012; Polat, 2013) sahip olan ve PFSP'yi bilgi kaynağı ve ikinci bir şans (Dündar & Karaca, 2013) olarak gören öğrencilerin nitelikli bir eğitimden geçmesi için PFSP'nin alt yapısının güçlendirilmesi, derslerin daha uzun zamana yayılması ve okullardaki uygulama saatlerinin artırılması gerekmektedir. Aksi takdirde mevcut yapı ve programla öğretmen olmaya hak kazanan bu adayların öğretmenlik sürecinde ciddi sıkıntılar yaşamaları kuvvetle muhtemeldir. Dolayısıyla eğitim fakültesi dışındaki öğretmen adaylarının da güçlü yönleri olduğu kabul edilmeli; bununla birlikte eksikliklerinin hem hizmet öncesi hem de hizmet içinde giderilmesi için yollar aranmalıdır.

Eğitim fakülteleri için de benzer durum söz konusudur. Katılımcıların yapmış oldukları tanımlamalarda okulların fiziki imkanları yerine okul ortamında kurdukları ilişkiler algıları daha fazla ve olumlu yönde etkilemektedir. Aynı şekilde okul müdürü, öğretmen ve öğrencilerle yakın temas halinde bulunmaları durumunda empati kurabilmekte, işleyiş hakkında fikir sahibi olmakta ve çözüm üretebilmektedirler. Bu sebeplerden dolayı okul- fakülte işbirliğinin her anlamda güçlendirilmesi ve eğitim fakültelerinin lisans programlarında okul deneyimi derslerinin artırılması gerekmektedir.

Bu çalışmada yalnızca öğretmen adaylarının algıları metaforlar yoluyla belirlenmeye çalışılmıştır. Ancak sonraki çalışmalarda öğretmen adaylarının kendi öğrenim hayatları boyunca geçirmiş oldukları deneyimleri de incelenerek eğitim sistemi hakkındaki görüşleri arasında somut ilişkiler kurulabilir, sosyal, kültürel ve ekonomik değişkenlerin etkisi ortaya çıkarılabilir.

References

- Acar Güvendir, M. & Özer Özkan, Y. (2016). Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme dersine yönelik algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 47, 91-105.
- Akar, H. & Yıldırım, A. (2009). Change in teacher candidates' metaphorical images about classroom management in a social constructivist learning environment. *Teaching in Higher Education*, 14(4), 401-415.
- Akoğlan Kozak, M. & Dalkıranoğlu, T. (2013). Mezun öğrencilerin kariyer algılamaları: Anadolu Üniversitesi örneği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(1), 41-52.
- Akyüz, Y. (2001). *Başlangıçtan 2001'e Türk eğitim tarihi*. Genişletilmiş (8th ed.) İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.
- Altınkurt, Y. & Yılmaz, K. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlerin mesleki etik dışı davranışlar ile ilgili görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(22), 113-128.
- Atanur Baskan, G., Aydın, A. & Madden, T. (2006). Türkiye'deki öğretmen yetiştirme sistemine karşılaştırmalı bir bakış. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(1), 35-42.
- Aycan, Ş. (2015). Liselere öğretmen yetiştirmede geri adım: yüksek öğretmen okullarından pedagojik formasyon kurslarına. *MSKU Eğitim Fakültesi Dergisi* 2(2), 61-72.
- Aydoğdu, E. (2008). *İlköğretim Okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar (mecazlar) yardımıyla analizi*. Unpublished master's thesis, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Aysu, B. (2007). *Okulöncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi*. Unpublished master's thesis, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Balcı, A. (1999). *Okul ile ilgili mecazlar (metafor): seçilmiş dört okulda öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin okul algıları*. Unpublished doctorate dissertation, METU, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bozlk, M. (2002). The college student as learner: insight gained through metaphor analysis. *College Student Journal*, 36, 142-151.
- Cerit, Y. (2006). Öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin okul kavramıyla ilgili metaforlara ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6(3), 669-699.
- Çocuk, H.E., Yokuş, G. & Tanrıseven, I. (2015). Pedagojik formasyon öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin özyeterlik ve metaforik algıları: Mersin üniversitesi örneği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 12(32), 373-387.
- Demircioğlu, E. & Özdemir, M. (2014). Pedagojik formasyon öğrencilerinin çok kültürlü eğitime yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 15(1), 211-232.
- Diñç, R. (2016). *Öğretmen adaylarının bakış açısından öğretim elemanlarının sınıf içindeki etik dışı davranışları* Unpublished master's thesis, Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Dündar, H. & Karaca, E.T. (2013). Formasyon öğrencilerinin 'pedagojik formasyon programı'na ilişkin sahip oldukları metaforlar. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*. 30, 19-34.
- Ekiz, D. & Koçyiğit, Z. (2013). Sınıf öğretmenlerinin "öğretmen" kavramına ilişkin metaforlarının tespit edilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(3), 439-458.
- Elkatmış, M., Demirbaş, M. & Ertuğrul, N. (2013). Eğitim fakültesi öğrencileri ile formasyon eğitimi alan fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik inançları. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(3), 41-50.
- Eraslan L. & Çakıcı D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 427-438.
- Eren, A. & Tekinarslan, E. (2013). Prospective teachers' metaphors: teacher, teaching, learning, instructional material and evaluation concepts. *International Journal of Social Sciences & Education*, 3(2), 435-445.

- Gençoğlu, M. (2015). *Öğretim elemanlarının akademik etik kapsamındaki davranışlarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri*. Unpublished master's thesis, Girne Amerikan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Girne.
- Gross, M. A. & Hogler, R. (2005). What the shadow knows: exploring the hidden dimensions of the consumer metaphor in management education. *Journal of Management Education*, 29(1), 3-16.
- Gültekin, M. (2013). İlköğretim öğretmen adaylarının eğitim programı kavramına yükledikleri metaforlar. *Eğitim ve Bilim*. 38(169), 126-141.
- Günbayı, İ. (2011). Principals' perceptions on school management: a case study with metaphorical analysis. *International Online Journal of Educational Sciences*, 3(2), 541-561.
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2014). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Harris, L.R., Harnett, J.A. & Brown, G.T.L. (2009). Drawing our student conceptions: using pupils' pictures to examine their conceptions of assessment. D.M. McInerney, G.T.L. Brown and G.A.D. Liem (Ed.) *Student perspectives on assessment: what students can tell us about assessment for learning* (pp. 321-330). Charlotte, NC: Information Age Publishing.
- Hoffman, K.D. & Kretovics, M.A. (2004). Students as partial employees: a metaphor for the student-institution interaction. *Innovative Higher Education*, 29(2), 103-120.
- Inbar, D.E. (1996). The free educational prison: metaphors and images. *Educational Research*, 38(1), 77-92.
- İlğan, A., Sevinç, Ö.S. & Arı, E. (2013). Pedagojik formasyon programı öğretmen adaylarının mesleki tutum ve çağdaş öğretmen algıları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(2), 175-195.
- İncik, E.Y. & Akay, C. (2014). Mersin üniversitesi eğitim fakültesi ve pedagojik formasyon öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği yeterliklerine ilişkin görüşleri. *Öğretmen Yetiştirme Politika ve Sorunları Uluslararası Sempozyumu IV-ISPIITE2014*, (pp. 75-77). Ankara, Türkiye: Hacettepe Üniversitesi.
- Karashahinoğlu, A. (2015). *Öğrencilerin metaforik sınav algıları ile velilerin okula yönelik görüşleri arasındaki ilişki*. Unpublished master's thesis, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kart, M. (2016). *Pedagojik formasyon öğrencileri ile eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmen kavramına ilişkin metaforik algıları*. Unpublished master's thesis, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Pamukkale.
- Kartal, S. (2009). Tezsiz yüksek lisans programlarına devam eden öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 223-239.
- Kartal, T. & Afacan, Ö. (2012). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24), 76-96.
- Kasapoğlu, H. (2016). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin algılarının metaforlar yoluyla analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(1), 59-80.
- Katz, D. & Kahn, R. (1977). *Örgütlerin toplumsal psikolojisi* (Çev. Can, H., Bayar, Y.) Ankara: Todaie Yayınları.
- Konan, N. & Yılmaz, S. (2016). Lise müdürlerinin okul müdürüne ilişkin metaforik algıları. In K. Beycioğlu, N. Özer, D. Koşar, İ. Şahin(Eds), *Eğitim Yönetimi Araştırmaları* (pp.340-352). Ankara: Pegem Akademi.
- Lakoff, G. & Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press.
- Ma, X. & Gao, X. (2017). Metaphors used by pre-service teachers of chinese as an international language. *Journal of Education For Teaching*, 43(1), 71-83.
- Mahlis, M. & Maxson, M. (1998). Metaphors as structures for elementary and secondary preservice teachers thinking. *International Journal of Educational Research*, 29, 277-240.

- Merriam, S. (2013). *Qualitative reseach a guide to design and implementation*. Jossey-Bass; 3 edition.
- Mısırlı, Ö. (2016). *Öğretmen adaylarının sosyal medyadaki etik davranışlara ilişkin görüşlerinin incelenmesi: Eskişehir ili örneği*. Unpublished doctorate dissertation, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Oxford, R. L., Tomlinson, S., Barcelos, A., Harrington, C., Lavine, R. Z., Saleh, A. & Longhini, A. (1998). Clashing metaphors about classroom teachers: toward a systematic typology for the language teaching field. *System*, 26(1), 3-50.
- Öğretmelik alanları, atama ve ders okutma esasları (2014, Mart). MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Tebliğler Dergisi. Retrieved August 13, 2017, from http://www.yok.gov.tr/documents/10279/15601/Tebli%C4%9Fler+dergisi+2678_Mart_2014.pdf/8886a13b-70be-4094-95aa-6ef2765790e5.
- Örten, D. & Erginer, E. (2016). Türkiye’de eğitimde program geliştirme alanındaki öncü akademisyenlerin eğitimde program geliştirmeye ilişkin metaforik algıları. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 6(11), 387-414.
- Örücü, D. (2012). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıfa ve Sınıf Yönetimine İlişkin Metaforik Bakışları: Karşılaştırmalı Bir Durum Çalışması. *İlköğretim Online*, 11(2), 342-352.
- Örücü, D. (2014). Öğretmen adaylarının okul, okul yönetimi ve Türk eğitim sistemine yönelik metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 20(3), 327-358.
- Özdemir, S.M. (2012). Eğitim programı kavramına ilişkin öğretmen adaylarının metaforik algıları. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 5(3), 369-393.
- Özkan, H.H. (2012). Öğretmenlik formasyon programındaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi (SDÜ örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 29-48.
- Pektaş, M. & Kıldan, A. O. (2009). Farklı branşlardaki öğretmen adaylarının “öğretmen” kavramı ile ilgili geliştirdikleri metaforların karşılaştırılması. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 271-287.
- Polat, S. (2013). Pedagojik formasyon sertifika programı ve eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi* 4(2), 48-60.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının “öğretmen” kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 131-155.
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55(55), 459-496.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Saban, A., Koçbeker, B. N. & Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6(2), 461-522.
- Safran, M., Kan, A., Üstündağ, M.T., Birbudak, T.S. & Yıldırım, O. (2014). 2013 KPSS sonuçlarının öğretmen adaylarının mezun oldukları alanlara göre incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 39(171), 13-25.
- Sağlam, A. Ç. (2015). Pedagojik formasyon sertifikası programının etkililiğinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 63-72.
- Sayın, S. (2005). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları ve mesleki benlik saygılarının incelenmesi. *Eğitim Araştırmaları*, 5(19), 272-281.
- Sezgin, F., Koşar, D., Koşar, S. & Er, E. (2014). Öğretmenlerin öğrenciye yönelik metaforlarının belirlenmesine ilişkin nitel bir araştırma *Öğretmen Yetiştirme Politika ve Sorunları Uluslararası Sempozyumu IV-ISPITE2014*, (pp. 90-92). Ankara, Türkiye: Hacettepe Üniversitesi.
- Şimşek, H. (2005) Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi* 2(1), 1-26.
- Taşdemir, M. & Taşdemir, F. (2016). Ölçme ve değerlendirme uygulamaları hakkında öğretmen aday görüşlerinin metafor yoluyla analizi. *Turkish Studies*. 11(9), 775-802.

- Tatar, N. & Murat, S. (2011). Öğretmen adaylarının “değerlendirmeye” yönelik algıları. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 70-88.
- Terzi, A.R. & Tezci E. (2007). Necatibey eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52, 593-614.
- Tompkins, P. & Lawley, J. (2002). The mind, metaphor and health. *Positive Health*, 78, 9-12.
- Yalçın Arslan, F. & Cinkara, E. (2016). Examining EFL teacher candidates' conceptions language of english teachers through metaphors. *University of Gaziantep Journal of Social Sciences*, 15(4), 1095-1104.
- Yalçın, M. & Erginer, A. (2014). İlköğretim okulu öğrencilerinin okul müdürü algılarına ilişkin yaptıkları çizimler. *Eğitim ve Bilim*, 39(171), 270-285.
- Yalçın, M. (2011). *İlköğretim okullarında okul müdürüne ilişkin metaforik algılar*. Unpublished master's thesis, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, O. (2017). 2013 KPSSP-10 puanı KPSSP-121 testi'ne katılan yabancı dil alanlarından mezun öğretmen adaylarının sınav başarı durumlarının karşılaştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 25(2), 1-13.
- YÖK. (1998). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları*. Ankara: YÖK.
- Yüksel, S. (2004). Tezsiz yüksek lisans programının öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarına etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 355-379.
- Yüksel, S. (2013). Öğretmen yetiştirmede hesap verebilirlik bağlamında KPSS sonuçlarının değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 404-420.

